

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is afgesloten tussen:

Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) te Houten;
enerzijds

en

FNV Bondgenoten te Utrecht;
CNV BedrijvenBond te Utrecht;
anderzijds.

© 2007, namens partijen bij de cao, ACTOR Sector Advies Bureau

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin worden opgeslagen in een databank met als doel een terugzoekmogelijkheid te verschaffen aan derden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van partijen bij de cao.

INHOUDSOPGAVE

In de inhoudsopgave zijn de gewijzigde artikelen ten opzichte van de vorige cao aangegeven met een *.

HOOFDSTUK I	9
ALGEMENE BEPALINGEN	9
Artikel 1 Werkingssfeer *	9
Artikel 1A Begrippen *	9
Artikel 2 Leeftijd	10
Artikel 3 Functie-indeling *	10
Artikel 4 Uitzendkrachten	11
Artikel 5 Gelegenheidsarbeiders *	11
Artikel 5A Toetreders hoveniersbranche *	11
HOOFDSTUK II	13
HET DIENSTVERBAND	13
Artikel 6 De arbeidsovereenkomst	13
Artikel 7 Het dienstverband	13
Artikel 8 Uitzonderingsbepaling t.a.v. het wettelijk ontstaan van een vast dienstverband *	14
Artikel 9 Dienstbetrekking	14
Artikel 10 Werken bij derden	15
Artikel 11 Onwerkbaar weer en gebrek aan werk.	15
Artikel 12 Opzegging vaste werknemers *	16
Artikel 13 Ontslagbewijs	16
HOOFDSTUK III	17
BEPALINGEN OMTRENT DE ARBEIDSTIJD	17
Artikel 14 Begrip arbeidstijd	17
Artikel 15 Arbeid op zaterdagen, zon- en feestdagen	17
Artikel 16 Indeling van de arbeidsdag	17
Artikel 17 Arbeidstijd en tijdstippen van aanvang en einde van de arbeidsdag *	18
Artikel 18 ADV dagen	18
Artikel 19 Flexibiliteit *	19
Artikel 20 Overschrijding van de arbeidstijd	20
HOOFDSTUK IV	22
BEPALINGEN OMTRENT HET LOON	22
Artikel 21 Bedragen	22
Artikel 21A Toepassing van loonschalen	22
Artikel 22 Cao-loon *	22
Artikel 23 Beloning bijzondere categorieën werknemers *	27

Artikel 24	Jeugdige werknemers	28
Artikel 25	Jeugdige werknemers met kinderen	28
Artikel 26	Vakopleiding	28
Artikel 27	Voorwaarden loonbetaling bij vakopleiding *	28
Artikel 28	Cursussen	29
Artikel 29	Werkoverleg en toolbox-meetings	29
Artikel 30	Arbeidsgehandicapte werknemers	29
Artikel 31	Spaarloonregeling	29
Artikel 32	Feestdagen en ADV dagen	29
Artikel 33	Overwerk	30
Artikel 34	Toeslag bijzondere werkzaamheden	30
Artikel 34A	Consignatiediensten/bereikbaarheidsvergoeding	30
Artikel 35	Werkzaamheden in akkoord	30
Artikel 36	Dienstjubileum	31
Artikel 37	Reistijdenvergoeding *	31
Artikel 38	Reiskostenvergoeding	31
Artikel 39	Werkkleding en veiligheidsmiddelen	32
Artikel 40	Maaltijdvergoeding	32
Artikel 41	Verrekening arbeidsuren bij einde dienstbetrekking	32

HOOFDSTUK V **33**

VAKANTIE- EN VERLOFREGELING **33**

Artikel 42	Vakantiedagen	33
Artikel 43	Loon over vakantiedagen	33
Artikel 44	Vakantietoeslag *	33
Artikel 45	Afrekening vakantierechten en vakantietoeslag	33
Artikel 46	Vervallen	33
Artikel 47	Algemene bepalingen over vakantiedagen	33
Artikel 48	Vakantierechten tijdens arbeidsongeschiktheid	34
Artikel 49	Calamiteitenverlof en kort verzuimverlof met behoud van loon	34
Artikel 50	Kort verzuim zonder behoud van loon	35
Artikel 51	Zwangerschaps- en bevallingsverlof	36
Artikel 52	Adoptieverlof	36
Artikel 53	Kraamverlof *	36
Artikel 54	Kortdurend zorgverlof en langdurend zorgverlof	36
Artikel 55	Ouderschapsverlof	36

HOOFDSTUK VI **37**

REGELING ARBEIDSONGESCHIKTHEID **37**

Artikel 56	Algemene bepalingen	37
Artikel 57	Ziekmelding en controlevoorschriften	37
Artikel 58	Betalingsverplichtingen werkgever arbeidsongeschiktheid en regresrecht	38
Artikel 59	Verzuimbegeleiding	39

HOOFDSTUK VII	40
MOGELIJKHEID TOT MINDER WERKEN VOOR OUDERE WERKNEMERS	40
Artikel 60 Relatie met andere cao-bepalingen	40
Artikel 61 Inhoud overeenkomst met betrekking tot minder werken – geldt tot 1 januari 2008 *	40
Artikel 61A Inhoud overeenkomst met betrekking tot minder werken – geldt vanaf 1 januari 2008 *	41
Artikel 62 Vervallen *	41
Artikel 63 Financiering	41
HOOFDSTUK VIII	42
BEPALINGEN VAN SOCIALE AARD	42
Artikel 64 Arbeidsomstandigheden	42
Artikel 64A Branche RI&E *	42
Artikel 65 Sociale zaken	42
Artikel 66 Gewetensbezwaren	43
Artikel 67 Pensioenfonds voor de Landbouw	43
Artikel 68 Regeling vrijwillig vervroegd uitreden	43
Artikel 68A BPL Plus pensioen	43
Artikel 69 Sociale fondsen *	43
Artikel 70 Aanvullingsfonds ziekte en arbeidsongeschiktheid	43
Artikel 71 Vervallen *	43
Artikel 72 Vervallen *	43
HOOFDSTUK IX	45
GESCHILLEN EN SCHORSING	44
Artikel 73 Geschillencommissie	44
Artikel 74 Overige geschillen	44
Artikel 75 Schorsing	44
HOOFDSTUK X	45
SLOTBEPALINGEN	45
Artikel 76 Tussentijdse wijzigingen	45
Artikel 77 Dispensatie	45
Artikel 78 Tijdvak CAO *	45
BIJLAGE I PROTOCOLLEN	46
BIJLAGE II BEHOREND BIJ ARTIKEL 58, OVERGANGSBEPALINGEN	49
BIJLAGE III FONDSEN IN RELATIE TOT COLLAND	50

BIJLAGE IV	ENKELE ARTIKELEN UIT HET BURGERLIJK WETBOEK (BW) EN HET BUITENGEWOON BESLUIT ARBEIDSVERHOUDINGEN (BBA) EN DE ARBEIDSTIJDENWET	53
BIJLAGE V	WET ARBEID EN ZORG	58
BIJLAGE VI	OVERZICHT NORMEN ARBEIDSTIJDENWET VOOR WERKNEMERS VAN 18 JAAR EN OUDER	61
BIJLAGE VII	REFERENTIEFUNCTIERASTER IN HET KADER VAN DE FUNCTIEWAARDERING	62
BIJLAGE VIII	PROCEDURE VAN BEZWAAR EN BEROEP IN HET KADER VAN DE FUNCTIEWAARDERING	63
BIJLAGE IX	ADRESSEN, TELEFOON- EN FAXNUMMERS VAN DE ORGANISATIES DIE DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VOOR HET HOVENIERSBEDRIJF IN NEDERLAND HEBBEN AFGESLOTEN	64
BIJLAGE X	ADRESSEN, TELEFOON- EN FAXNUMMERS VAN UWV	65
BIJLAGE XI	ADRESSEN, TELEFOON- EN FAXNUMMERS VAN COMMIT EN COLLAND PENSIOEN/ VERZEKEREN EN ARBEIDSMARKTBELEID	66

VOORWOORD

Voor u ligt de Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao) voor het Hoveniersbedrijf in Nederland, welke een looptijd kent van 1 maart 2007 tot en met 28 februari 2009.

In de inhoudsopgave zijn de gewijzigde artikelen ten opzichte van de vorige cao aangegeven met een *.

Door algemeen verbindend verklaring (AVV) zijn de meeste bepalingen van deze cao van toepassing op alle werkgevers en werknemers die bij inwerkingtreding of gedurende de looptijd van de AVV onder de werkingssfeer vallen of komen te vallen.

Sommige bepalingen worden bij het verzoek tot AVV buiten beschouwing gelaten. Deze bepalingen zijn daarom slechts bindend voor de georganiseerde werkgevers en hun werknemers.

Bovendien komt het voor dat het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bepalingen buiten de AVV laat. Ook deze bepalingen zijn slechts bindend voor de georganiseerde werkgevers en hun werknemers. Cao-bepalingen die naar hun aard niet voor AVV in aanmerking komen zijn bijvoorbeeld bepalingen over pensioen, herverzekering van eigen risico's van werkgevers en bepalingen die geen verband houden met arbeid.

In het AVV-besluit is te vinden welke bepalingen binnen de AVV vallen. Het besluit tot AVV wordt door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gepubliceerd op de site van de directie Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving (www.cao.szw.nl) en op de site van de Staatscourant (www.staatscourant.nl).

Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners

FNV Bondgenoten
CNV BedrijvenBond

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 **Werkingsfeer ***

1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op:
de werkgevers en werknemers van elke onderneming die hovenierswerkzaamheden, groenvoorzieningswerkzaamheden, boomverzorgingswerkzaamheden, dak- en gevelbegroeningswerkzaamheden, interieurbeplantingswerkzaamheden of greenkeeperswerkzaamheden verricht.
2. Als op een bedrijf meer cao's van toepassing kunnen zijn, hoeft voorliggende cao niet te worden toegepast als de hierin genoemde werkzaamheden ondergeschikte betekenis hebben in de bedrijfsvoering.
3. Indien een werknemer in een hoveniersbedrijf meer andere dan hovenierswerkzaamheden verricht, kan bij de arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer schriftelijk worden bepaald, dat voor de gehele duur der arbeidsverhouding van toepassing is hetzij deze cao hetzij de op de andere werkzaamheden betrekking hebbende cao.

Artikel 1A **Begrippen ***

1. In deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt verstaan onder:
 - a. **Hoveniers- en groenvoorzieningswerkzaamheden:** Het al dan niet voor derden aanleggen en/of onderhouden van tuinen, parken, plantsoenen, groenstroken, terreinen en begraaftplaatsen, een en ander met de daartoe behorende wegen, paden en pleinen in al hun onderdelen, waaronder tevens begrepen het ruimen van sneeuw in het voornoemde. Dit alles met inbegrip van het bijleveren van alle daarvoor benodigde materialen en andere producten in de meest ruime zin van het woord. Onder Hoveniersbedrijf wordt niet verstaan een onderneming, welke zich uitsluitend of in hoofdzaak bezighoudt met de voorbereidende grondwerkzaamheden.
 - b. **Boomverzorgingswerkzaamheden:** Het voor derden planten en/of verplanten en/of verzorgen van zowel de bovengrondse als ondergrondse delen van bomen, met inbegrip van de voorbereidende werkzaamheden. Dit alles met inbegrip van het bijleveren van alle daarvoor benodigde materialen en andere producten in de meest ruime zin van het woord.
 - c. **Dak- en gevelbegroeningswerkzaamheden:** Het voor derden aanleggen en/of onderhouden van daktuinen, danwel beplantingsvormen op daken of tegen gevels.
 - d. **Interieurbeplantingswerkzaamheden:** Het voor derden plaatsen en/of onderhouden van interieurbeplantingen met inbegrip van het bijleveren van alle daarvoor benodigde materialen en andere producten in de meest ruime zin van het woord.
 - e. **Greenkeeperswerkzaamheden:** Het aanleggen en/of onderhouden van golfterreinen een en ander met de daartoe behorende wegen, paden en pleinen in al hun onderdelen, waaronder tevens begrepen het ruimen van sneeuw in het voornoemde. Dit alles met inbegrip van het bijleveren van alle daarvoor benodigde materialen en andere producten in de meest ruime zin van het woord.

Voor de leesbaarheid van de cao worden alle voornoemde werkzaamheden in het vervolg hovenierswerkzaamheden genoemd en het bedrijf waarin dit gebeurt wordt hoveniersbedrijf genoemd.

- f. **Werkgevers:** zij, die hovenierswerkzaamheden al dan niet in een hoveniersbedrijf doen verrichten.
- g. **Werknemers:** zij, die bij een werkgever krachtens een overeenkomst tot het verrichten van arbeid persoonlijk werkzaam zijn, tenzij op grond van artikel 1 lid 2 een andere cao op de arbeidsverhouding van toepassing is, alles met uitzondering van hen, die de feitelijke leiding hebben van een onderneming.
- h. **Deeltijdwerker:** de werknemer die is aangesteld voor minder dan gemiddeld 37 uur per week.
- i. **Arbeidsgehandicapte werknemer:** een persoon met structureel functionele beperkingen.
- j. **Cao-loon:** het bedrag als vermeld in de loongroepen dan wel hiervan afgeleid op grond van de desbetreffende bepalingen inzake loonsverhogingen, leeftijd, functie en periodiek.
- k. **Feitelijke loon:** het cao-loon of een hoger overeengekomen loon.

- l. **Maandloon:** het weekloon vermenigvuldigd met 4,35.
 - m. **Uurloon:** het feitelijk loon per week gedeeld door de gemiddelde arbeidsduur per week op basis van artikel 17, zijnde 37 uur, of een overeenkomstig deel van het feitelijk loon per maand, zijnde 1/161.
 - n. **Jaarloon:** het maandloon vermenigvuldigd met 12.
 - o. **ADV dagen:** (arbeidsduur verkortingsdagen) dagen waarop de werknemer volgens rooster vrijaf heeft met behoud van loon.
 - p. **Bedrijfstak:** de gezamenlijke ondernemingen, waarvoor deze cao geldt.
 - q. **Vestiging:** door werkgever en werknemer afgesproken standplaats die wordt gehanteerd als locatie van de onderneming voor de toepassing van de arbeidsvoorwaarden van betreffende werknemer.
 - r. **Opstappunt:** de plaats van waar gezamenlijk wordt afgereisd, niet zijnde de woning of de vestiging, naar de plaats waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.
 - s. **BB-opleiding:** Beginnend Beroepsbeoefenaar niveau 2.
 - t. **ZB-opleiding:** Zelfstandig Beroepsbeoefenaar niveau 3.
 - u. **BTER-loon** (BTER = bedrijfstakeigenregeling):
Dit is het loon uit een dienstbetrekking overeenkomstig Hoofdstuk II van de Wet op de Loonbelasting 1964, waarbij artikel 11, eerste lid, onderdeel j en artikel 10 lid 4 buiten toepassing blijven.
Tot het loon behoren niet:
 - a) hetgeen uit een vroegere dienstbetrekking als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964 wordt genoten met uitzondering van:
hetgeen wordt genoten op grond van de artikelen 628, 628a en 629 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede hetgeen door de werknemer met een publiekrechtelijke dienstbetrekking wordt genoten op grond van naar aard en strekking overeenkomstige regelingen, en de aanvullingen daarop van degene tot wie de werknemer in dienstbetrekking staat;
 - b) eindheffingsbestanddelen als bedoeld in onderdeel b, artikel 31, eerste lid, onderdeel b tot en met h, van de Wet op de loonbelasting 1964;
 - c) aanspraken op grond van de Zorgverzekeringswet alsmede vergoedingen ter zake van premies en bijdragen voor ziektekostenregelingen, uitkeringen en verstrekkingen die naar aard en omvang overeenkomen met uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Zorgverzekeringswet;
 - d) uitkeringen op grond van een regeling als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel j, onder 5°, van de Wet op de loonbelasting 1964;
 - e) het genot van een ter beschikking gestelde auto.
2. Waar in deze cao het woord "werknemer" of "zijn" is geschreven wordt tevens "werkneemster" of "haar" bedoeld.

Artikel 2 Leef tijd

1. Onder vakvolwassen werknemers wordt verstaan werknemers van 21 jaar en ouder.
2. Onder jeugdige werknemers wordt verstaan werknemers van 20 jaar en jonger.
3. Onder oudere werknemers wordt verstaan werknemers van 55 jaar en ouder.

Artikel 3 Functie-indeling *

1. De functies van de werknemers zijn of worden op basis van het ORBA-systeem van functiewaardering ingedeeld in functiegroepen. De indeling is vermeld in het handboek "Functiewaardering groene sector" en is van toepassing op deze cao. In bijlage VII van deze cao is het referentiefunctieraster vermeld.
2. De functie-indeling is niet van toepassing op de volgende categorieën medewerkers:
 - gelegheidsarbeiders (zie artikel 5 en 23);
 - de toetreders in de bedrijfstak (zie artikel 5A en 23);
 - werknemers die in het kader van speciale arbeidsmarktvoorzieningen in de bedrijfstak worden geplaatst en vallen onder plaatsingsbevorderende subsidieregelingen, waarvoor betaling van het wettelijk minimumloon een vereiste is (zie artikel 23).
3. Daarnaast is de functie-indeling niet van toepassing op uitvoerders, administratief personeel en bedrijfsleiders. Voor deze categorieën medewerkers dient de beloning alsmede de arbeidstijd in onderling overleg tussen werkgever en werknemer overeengekomen te worden. De overige arbeidsvoorwaarden in de cao zijn op deze

- groepen wel van toepassing.
4. De werknemers worden in één van de volgende functiegroepen ingedeeld. De hieronder vermelde functies betreffen referentiefuncties.

Functiegroep 1

Medewerker Hovenier
Medewerker Groenvoorziening
Medewerker Interieurbeplanter
Medewerker Golfbanen

Functiegroep 2

Assistent Hovenier
Assistent Groenvoorziening
Assistent Boomverzorger
Machinist

Functiegroep 3

Hovenier
Groenvoorziener
Boomverzorger
Servicemedewerker Interieurbeplanting

Functiegroep 4

Hovenier A
Groenvoorziener A
Greenkeeper
Machinist A

Functiegroep 5

Allround Hovenier
Voorman Hovenier
Voorman/Wijkbeheerder
Allround Boomverzorger
Teamleider Interieurbeplanting
Machinist/Voorman
Monteur

Functiegroep 6

Voorman A Hovenier
Voorman A Groenvoorziening
Voorman A Boomverzorger
Hoofd Greenkeeper

Artikel 4 Uitzendkrachten

De bepalingen in deze cao met betrekking tot de arbeidstijden, lonen en overige vergoedingen zijn van overeenkomstige toepassing op uitzendkrachten. Daarbij geldt voor diegene die valt binnen loongroep I of II, als bedoeld in artikel 22, een wachttijd van 3 maanden. De werkgever bedingt bij het uitzendbureau de toepassing van de relevante bepalingen van deze cao en laat dit schriftelijk bevestigen. De uitzendkracht kan aan hetgeen hier vermeld, direct rechten ontlenen jegens het uitzendbureau.

Artikel 5 Gelegenheidsarbeiders *

1. Onder gelegenheidsarbeiders wordt verstaan:
 - a. de groep scholieren en studenten als bedoeld in artikel 3.13 lid 1 sub a van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv);
 - b. uitkeringsgerechtigden als bedoeld in artikel 51 lid 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv);
 - c. de overige categorieën arbeiders, als bedoeld in het voormalige Besluit Gelegenheidsarbeiders sector Agrarisch Bedrijf, te weten huisvrouwen/-mannen, asielzoekers en de zelfstandige boer die werkzaam is als gelegenheidswerker, voor zover deze niet expliciet door de ministers van SZW en EZ zijn uitgesloten.
2. De gelegenheidsarbeider wordt beloond conform artikel 23 lid 2 van deze cao.
3. De gelegenheidsarbeider is werkzaam gedurende maximaal 8 weken per werkgever, per kalenderjaar en mag in het kalenderjaar nog niet eerder bij dezelfde werkgever betaalde arbeid hebben verricht.

Artikel 5A Toetreders hoveniersbranche *

1. Gedurende de looptijd van deze cao wordt onder toetreders verstaan: werknemers waarbij door een objectief vastgestelde beperking de productiviteit lager ligt dan hetgeen redelijkerwijs verwacht mag worden, danwel

moeilijk bemiddelbare ofwel langdurige werklozen. Bij een toetreders uit de laatste categorie moet de werkgever schriftelijk aantonen, dat de werkzoekende moeilijk bemiddelbaar of langdurig werkloos is.

2. Toetreders worden beloond conform artikel 23, lid 2 van deze cao.
3. Indien de arbeidsovereenkomst(en) in de sector gezamenlijk de periode van 3 jaar overschrijden stroomt de toetreders door naar een reguliere functie in functiegroep 1.
4. Wanneer de toetreders vóór het verstrijken van de maximale periode van 3 jaar aan de gestelde functie-eisen voldoet, dan is eerdere doorgroei naar een reguliere functie in functiegroep 1 mogelijk.
5. De werkgever die een arbeidsovereenkomst aangaat met een toetreders dient hiervan melding te maken bij sociale partners van de cao, p/a de VHG, Postbus 1010, 3990 CA Houten.
6. Dit artikel komt met ingang van 1 maart 2009 te vervallen, met dien verstande dat de arbeidsvoorwaarden van de toetreders die gedurende de looptijd van deze cao in dienst is getreden onverkort van kracht blijft voor de duur van maximaal 3 jaar.

HOOFDSTUK II

HET DIENSTVERBAND

Artikel 6 De arbeidsovereenkomst

1. a. Arbeidsovereenkomsten moeten schriftelijk worden vastgelegd. Van de getekende arbeidsovereenkomst behouden werkgever en werknemer ieder een exemplaar.
b. Alle dienstverbanden moeten door de werkgever binnen een maand ter registratie worden aangeboden bij UWV middels de door UWV voorgeschreven formulieren.
2. In de schriftelijke arbeidsovereenkomst, zoals bedoeld in lid 1 sub a, moeten bepalingen worden opgenomen omtrent:
 - de aard van het dienstverband;
 - de duur van het dienstverband;
 - bij een deeltijd dienstverband: de wekelijkse arbeidsduur;
 - in welke functie de werknemer bij het aangaan van de overeenkomst werkzaam zal zijn;
 - de aard van de werkzaamheden;
 - het loon;
 - alle overeengekomen toeslagen;
 - welke cao op de arbeidsovereenkomst van toepassing is;
 - andere onderwerpen waarover partijen regeling wensen.
3. Indien een structurele wijziging optreedt in het niveau van de werkzaamheden, dient de arbeidsovereenkomst te worden aangepast.
4. In de arbeidsovereenkomst kan schriftelijk een wederzijdse proeftijd worden overeengekomen van maximaal 2 maanden. In afwijking van artikel 7:652 Burgerlijk Wetboek geldt dit zowel voor dienstverbanden voor onbepaalde als bepaalde tijd.¹⁾
5. Bepalingen in de arbeidsovereenkomst welke voor de werknemer in negatieve zin afwijken van de cao zijn nietig.

Artikel 7 Het dienstverband

Vaste dienstverbanden

1. Een vast dienstverband kan alleen voor onbepaalde tijd worden aangegaan, met dien verstande dat gedurende de eerste 12 maanden van het dienstverband er geen opzegging mag plaatsvinden. Opzegging is wel mogelijk gedurende de proeftijd, indien tussen de betreffende werkgever en werknemer een rechtens geldende proeftijd overeengekomen werd.
2. Vaste dienstverbanden kunnen worden onderscheiden in dienstverbanden:
 - voor de volledige werkweek (conform artikel 17);
 - in deeltijd.

Deeltijd dienstverbanden

3. Een deeltijd dienstverband wordt aangegaan voor minimaal 6 uren per week en de werktijd per dag bedraagt ten minste 3 uren, tenzij het een los dienstverband betreft (zie lid 8).
4. Het is de werkgever verboden gebruik te maken van afroepkrachten (0-urencontract).
5. In de arbeidsovereenkomst wordt:
 - a. ofwel het arbeidspatroon vastgelegd, onder vermelding van de werkdag(en) en de tijdstippen;
 - b. ofwel het aantal uren per week vastgelegd, met dien verstande dat de werkgever en werknemer in onderling overleg minimaal een week van tevoren de dag(en) waarop er gewerkt wordt bepalen.
6. Deeltijdwerkers kunnen niet worden verplicht meer uren of op andere tijdstippen te werken dan is overeengekomen.

1) Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

7. Voor werknemers met een deeltijddienstverband zijn de bepalingen van deze cao altijd naar rato van toepassing, met uitzondering van artikel 38.

Losse dienstverbanden

8. Een los dienstverband kan ongeacht het aantal arbeidsuren voor een bepaalde tijd of voor bepaald werk worden aangegaan en kan worden onderscheiden in een dienstverband:
 - voor de volledige werkweek;
 - in deeltijd.

Beroepspraktijk vormingsovereenkomst

9. Werknemers die een opleiding volgen binnen een erkende beroepsopleiding, zullen werkzaam zijn op basis van een arbeidsovereenkomst, welke gedurende de opleiding is gekoppeld aan een leerovereenkomst.

Artikel 8 Uitzonderingsbepaling t.a.v. het wettelijk ontstaan van een vast dienstverband *

1. In afwijking van artikel 7:668a Burgerlijk Wetboek worden sommige arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd niet meegeteld bij de vaststelling of sprake is van een keten van elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd die recht geeft op een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. ¹⁾
Dit betreft een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd die:
 - a. volledig bestemd is voor scholing die de werknemer geniet ten behoeve van zijn werkzaamheden bij de betreffende werkgever (dit geldt ook voor de beroepspraktijk vormingsovereenkomst), ongeacht het aantal overeenkomsten en het aantal dagen per overeenkomst, of
 - b. uitsluitend is aangegaan voor werkzaamheden ter voorkoming of beperking van de gevolgen van calamiteiten in verband met weersomstandigheden, ongeacht het aantal overeenkomsten en het aantal dagen per overeenkomst, of
 - c. is aangegaan voor overige incidentele werkzaamheden, ongeacht het aantal overeenkomsten, mits het totaal aantal gewerkte dagen op basis van deze overeenkomst(en) niet meer dan 10 per jaar bedraagt.
 - d. genoemd wordt in artikel 9 lid 3, voorzover het de maand verlenging betreft.
2. In afwijking van artikel 7:668a Burgerlijk Wetboek ¹⁾ geldt voor de uitzendkracht die een los dienstverband aangaat dat zijn eerdere arbeidsovereenkomsten bij uitzendbureaus als 1 schakel van de keten van elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd worden aangemerkt.
3. In afwijking van artikel 7:668a Burgerlijk Wetboek ¹⁾ geldt met ingang van 1 september 2007 dat arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd die elkaar opvolgen met tussenpozen van meer dan 1 maand, niet meetellen bij de vaststelling of sprake is van een keten van elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd die recht geeft op een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Artikel 9 Dienstbetrekking

Einde dienstbetrekking

1. De dienstbetrekking eindigt:
 - a. onmiddellijk bij beëindiging door de werkgever of de werknemer
 - gedurende de proeftijd als deze is overeengekomen;
 - of wegens een dringende reden als bedoeld in artikel 7:678 en 7:679 Burgerlijk Wetboek; ¹⁾
 - b. bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar;
 - c. voor werknemers, die voor bepaalde tijd of voor een bepaald werk in dienst zijn, van rechtswege zonder dat opzegging vereist is, op het vooraf bepaalde tijdstip of bij voltooiing van het bepaalde werk;
 - d. voor werknemers die in dienst zijn op grond van een beroepspraktijk vormingsovereenkomst op het moment dat de leerovereenkomst eindigt op initiatief van de werknemer of wordt beëindigd op grond van de Wet

1) Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

- e. Educatie Beroepsonderwijs;
- e. bij wederzijds goedvinden;
- f. bij ontbinding door de kantonrechter;
- g. bij opzegging door de werkgever of werknemer, waarbij de werkgever toestemming nodig heeft van de functionaris juridische zaken van de Centrale organisatie Werk en Inkomen.

Voortzetting dienstbetrekking

2. Een voor bepaalde tijd of voor een bepaald werk aangegaan dienstverband kan worden voortgezet. Indien het dienstverband, na het verstrijken van de overeengekomen tijd, zonder tegenspraak wordt voortgezet, wordt het geacht voor dezelfde tijd, maar telkens ten hoogste voor een jaar, op de vroegere voorwaarden wederom te zijn aangegaan.
3. In afwijking van artikel 7:668 Burgerlijk Wetboek hebben werkgever en werknemer het recht om in onderling overleg een overeenkomst voor bepaalde tijd of voor een bepaald werk eenmaal per jaar te verlengen met maximaal 1 maand zonder dat aan het einde van de verlengde overeenkomst opzegging vereist is (zie artikel 8 lid 1 sub d).¹⁾

Wederindienstneming

4. De werknemer die een los dienstverband heeft en na afloop van de arbeidsovereenkomst binnen een periode van een jaar wederom bij dezelfde werkgever in dezelfde functie in dienst treedt, zal in het volgende dienstverband geen slechtere arbeidsvoorwaarden krijgen en zijn eerder opgebouwde periodiek/periodieken zullen blijven bestaan. Er zal geen proeftijd worden overeengekomen.

Artikel 10 Werken bij derden

1. Het is de werknemer op straffe van door de werkgever, binnen de wettelijke kaders, op te leggen sancties, niet toegestaan in zijn vrije tijd bij derden hovenierswerkzaamheden te verrichten, tenzij hiervoor schriftelijke overeenstemming bestaat tussen werkgever en werknemer.
Dit verbod geldt niet voor deeltijdwerkers, voor zover het betreft het verrichten van werkzaamheden bij een andere werkgever.
2. De werkgever is niet verplicht tot het doorbetalen van loon, indien er een oorzakelijk verband bestaat tussen de arbeidsongeschiktheid en het verrichten van betaalde arbeid voor derden door de werknemer, waarvoor de werkgever geen schriftelijke toestemming heeft verleend. De werkgever informeert zijn werknemers vooraf hierover.

Artikel 11 Onwerkbaar weer en gebrek aan werk

1. Behoudens het gestelde in lid 2 geldt dat indien de werkzaamheden ten gevolge van weersomstandigheden, ongeacht de tijdsduur, geen doorgang kunnen vinden:
 - de werkgever gehouden is het feitelijk loon door te betalen.
 - de werknemer gehouden is ten behoeve van de werkgever op het bedrijf andere werkzaamheden te verrichten of in overleg elders andere werkzaamheden te verrichten.
2. Ingeval van onwerkbaar weer of gebrek aan werk kan in plaats van hetgeen is bepaald in lid 1 door de werkgever gebruik worden gemaakt van de saldi van respectievelijk flex ADV en flex TVT zoals genoemd in artikel 19 en onder de daarin genoemde voorwaarden. Dit is van toepassing op werknemers met een vast dienstverband dan wel een los dienstverband voor 1 jaar of langer.
Als de saldi van de flex ADV en flex TVT volledig zijn benut, geldt vervolgens weer lid 1 van dit artikel.
3. Voor werknemers met een los dienstverband korter dan 1 jaar, geldt het gestelde onder lid 2 met dien verstande dat er dan geen sprake is van flex TVT.
4. Lid 2 en 3 zijn niet van toepassing als de werkgever gebruik maakt van een 38-urige werkweek, zoals genoemd in art 17 lid 1b.

¹⁾ Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

5. Conform het gestelde in de artikelen 18 en 19 is het niet mogelijk flex ADV of flex TVT aan te wijzen voor kortstondige werkonderbrekingen als gevolg van weersomstandigheden.

Artikel 12 Opzegging vaste werknemers *

1. Opzegging geschiedt tegen het einde van de maand.
2. De door de werkgever in acht te nemen termijn van opzegging bedraagt bij een arbeidsovereenkomst die op de dag van opzegging:
 - a. korter dan 5 jaar heeft geduurd: 1 maand;
 - b. 5 jaar of langer, maar korter dan 10 jaar heeft geduurd: 2 maanden;
 - c. 10 jaar of langer, maar korter dan 15 jaar heeft geduurd: 3 maanden;
 - d. 15 jaar of langer heeft geduurd: 4 maanden.Voor werknemers van 50 jaar en ouder bedraagt de termijn van opzegging minimaal 3 maanden.
3. De door de werknemer in acht te nemen termijn van opzegging bedraagt 1 maand.
4. Indien de toestemming, bedoeld in artikel 6 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen, is verleend, wordt de termijn van opzegging, bedoeld in lid 2, verkort met 1 maand, met dien verstande dat de resterende termijn van opzegging tenminste 1 maand bedraagt. ¹⁾

Bij arbeidsongeschiktheid

5. De werknemer dient zich te houden aan de regels die bij ziekteverzuim in de onderneming gelden en dient voldoende medewerking te verlenen aan de reïntegratieverplichtingen volgens de Wet Verbetering Poortwachter (WVP).
 - a. De werkgever kan niet opzeggen gedurende de tijd dat de werknemer ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, tenzij de ongeschiktheid een aanvang heeft genomen nadat een verzoek om toestemming als bedoeld in artikel 6 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen door de Centrale organisatie Werk en Inkomen¹⁾ is ontvangen.
 - b. Indien na 2 jaren van arbeidsongeschiktheid (ongeacht het arbeidsongeschiktheidspercentage) door de arbeidsdeskundige wordt vastgesteld dat er geen passende reïntegratiemogelijkheden zijn binnen het bedrijf van de werkgever, dan kan het dienstverband worden beëindigd op voorwaarde dat volgens het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV) voldoende reïntegratie-activiteiten zijn verricht.
 - c. Indien volgens het UWV onvoldoende reïntegratie-activiteiten door de werkgever zijn verricht, is ontslag wegens arbeidsongeschiktheid na 2,5 jaar van arbeidsongeschiktheid mogelijk.
 - d. Indien de werknemer zonder gegronde redenen geen of onvoldoende medewerking verleent aan bovenstaande bepalingen heeft de werkgever de mogelijkheid om de loondoorbetaling inclusief de aanvulling, na voorafgaande waarschuwing te staken en kan de werkgever, ongeacht hetgeen is bepaald in lid 5 b en c het dienstverband beëindigen via de daartoe aangewezen weg.

Artikel 13 Ontslagbewijs

1. Bij beëindiging van de dienstbetrekking is de werkgever verplicht de werknemer een ontslagbewijs te verstrekken.
2. Deze verplichting geldt niet, indien de werknemer zich niet heeft gehouden aan de tussen partijen geldende regeling betreffende de opzegging.

¹⁾ Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

HOOFDSTUK III

BEPALINGEN OMTRENT DE ARBEIDSTIJD

Artikel 14 Begrip arbeidstijd

1. Onder arbeidstijd wordt in deze cao verstaan de tijd gedurende welke de werknemer:
 - a. werkzaamheden verricht dan wel daartoe ter beschikking van de werkgever moet blijven;
 - b. geen arbeid verricht in verband met de viering van een erkende christelijke feestdag, dan wel in verband met de viering van de verjaardag van de koningin of 5 mei, een en ander voor zover niet op zaterdag of zondag vallend;
 - c. geen arbeid verricht wegens arbeidsongeschiktheid of ongeval dan wel wegens vakantie, vakopleiding of kort verzuim, een en ander voor zover niet op zaterdag of zondag vallend;
 - d. geen arbeid verricht wegens een ADV dag;
 - e. geen arbeid verricht wegens het volgen van een cursus, het bijwonen van werkoverleg of een toolbox-meeting, een en ander voor zover het in opdracht van de werkgever plaatsvindt;
 - f. de eventuele rustpauzes houdt, waaronder wordt verstaan rusttijden in de voor- en namiddag van minder dan 10 minuten.

Artikel 15 Arbeid op zaterdagen, zon- en feestdagen

1. Behoudens het gestelde in artikel 20 wordt geen arbeid verricht op onderstaande dagen:
 - a. op zaterdag en zondag
 - b. op Nieuwjaarsdag en eerste en tweede Kerstdag;
 - c. op tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en tweede Pinksterdag;
 - d. op de dag waarop de verjaardag van de koningin wordt gevierd;
 - e. op 5 mei (behoudens het gestelde in artikel 19) met dien verstande dat, indien het bedrijfsbelang zich hiertegen verzet, tussen werkgever en werknemer zal worden overeengekomen dat laatstgenoemde op een andere datum een dag vrijaf neemt. In dat geval zal een andere vervangende vrije dag worden vastgesteld in het betreffende jaar en wel tussen 1 april en 1 november van dat jaar. In het geval de werknemer aannemelijk kan maken dat hij om zwaarwegende principiële redenen vrijaf op 5 mei wenst, dan zal de werknemer op 5 mei vrijaf worden gegeven;
 - f. op Goede Vrijdag en op bid- en dankdagen, alsmede op 1 mei indien en voor zover de werknemer er prijs op stelt deze als gedenkdag(en) te vieren (zie ook artikel 47 lid 1);
 - g. door werknemers die de islamitische godsdienst belijden op de dag na de islamitische vastentijd (zie ook artikel 47 lid 1).

Artikel 16 Indeling van de arbeidsdag

1. Tenzij de werkgever en de werknemer anders zijn overeengekomen, begint en eindigt de arbeidsdag op de vestiging of op een door de werkgever aan te wijzen object, mits dit object minder ver dan de vestiging dan wel minder dan 15 kilometer van de woonplaats van de werknemer verwijderd is.
2. De vaststelling van de tijdstippen van aanvang en einde van de schaftijden geschiedt in onderling overleg tussen werkgever en werknemer. De totale schaftijd moet minimaal een half uur en mag maximaal anderhalf uur bedragen.
3. Niet tot de schaftijden worden gerekend de eventuele rustpauzes in de voor- en namiddag van minder dan 10 minuten. De werkgever dient mee te werken aan het opnemen van deze rustpauzes.

Artikel 17 Arbeidstijd en tijdstippen van aanvang en einde van de werkdag *

1. a. Op jaarbasis bedraagt de gemiddelde wekelijkse arbeidstijd 37 uur. Dit wordt bereikt door een gemiddelde werkweek van 40 uur en 20 ADV dagen per jaar, met inachtneming van het gestelde in artikel 18 en 19.
- b. De werkgever kan in afwijking van lid 1a besluiten dat voor een werknemer een gemiddelde werkweek van 37 uur wordt bereikt door een werkweek van 38 uur en 6,5 ADV dagen per jaar. Artikel 19 is dan niet van toepassing.
- c. Los van overwerk conform artikel 20, bedraagt de maximale werktijd per dag in principe 9 uur, exclusief schaft- en reistijd.
- d. Los van overwerk conform artikel 20 bedraagt de maximale werkdag in principe 11 uur, inclusief schaft- en reistijd. Gerekend wordt vanaf de vestiging van de werkgever of vanaf het door de werkgever aangewezen opstappunt (zie artikel 37 lid 7) of vanaf de woning, indien men rechtstreeks reist naar de plaats waar gewerkt wordt.
2. De vaststelling van de tijdstippen van aanvang en einde van de werkdag geschiedt, met inachtneming van hetgeen is overeengekomen ten aanzien van de schafttijden als bedoeld in artikel 16 lid 2, in onderling overleg tussen werkgever en werknemer, met dien verstande dat:
 - a. de normale bedrijfstijd tussen 06.00 uur en 19.00 uur is;
 - b. alle gewerkte uren die vallen buiten de normale bedrijfstijd, als overuren worden beschouwd;
3. De maximumarbeidstijd per nachtdienst bedraagt 8 uur, exclusief overwerk.
4. Indien er consignatiediensten worden verricht, zullen er op bedrijfsniveau conform artikel 34a afspraken worden gemaakt over de gevolgen daarvan met betrekking tot de arbeidstijden.

Artikel 18 ADV dagen

1. Bij een werkschema zoals genoemd in artikel 17 lid 1a worden:
 - van de genoemde 20 ADV dagen voor vaste werknemers en werknemers met een los dienstverband voor 1 jaar of langer, 15 ADV dagen aangemerkt als flex ADV dagen. De overige 5 ADV dagen worden aangemerkt als vrij opneembare ADV dagen.
 - voor werknemers met een los dienstverband korter dan 1 jaar, de ADV dagen voor de helft aangemerkt als flex ADV dagen en voor de andere helft als vrij opneembare ADV dagen.
Voor de toepassing van de flex ADV dagen wordt verwezen naar artikel 19.
2. Bij een werkschema zoals genoemd in artikel 17 lid 1b worden alle ADV dagen aangemerkt als vrij opneembare ADV dagen.
3. De vrij opneembare ADV dagen als bedoeld in lid 1 en 2 worden in overleg tussen de werkgever en de betrokken werknemer vastgesteld.
4. Ingeval conform lid 3 vastgestelde ADV dagen niet zijn genoten vanwege arbeidsongeschiktheid, zijn deze dagen vervallen.
5. De werknemer die arbeidsongeschikt is, behoudt gedurende de laatste 4 weken waarin de arbeid niet werd verricht, aanspraak op ADV dagen.
6. Indien door arbeidsongeschiktheid de werknemer niet aan zijn volledige ADV opbouw komt, worden de daadwerkelijk opgebouwde ADV rechten naar rato (in verhouding 3 : 1) verdeeld over de flex ADV dagen en de vrij opneembare ADV dagen.
7. Vrij opneembare ADV dagen welke op het einde van het kalenderjaar niet zijn opgenomen komen te vervallen, tenzij dit op het verzoek van de werkgever is gebeurd. In dat geval worden niet genoten ADV dagen uitgekeerd tegen 130%.

Artikel 19

Flexibiliteit *

Flex ADV

NB: zie artikel 18 voor de groepen werknemers waarop dit van toepassing is.

1. Jaarlijks worden, met inachtneming van artikel 18, per werknemer op 1 april de flex ADV dagen die de navolgende 12 maanden worden opgebouwd tegen 8 uur per dag bijgeboekt in de flex ADV pot. Voor de werknemer die op enig moment in dienst treedt worden de flex ADV dagen, waarop hij recht heeft tot 1 april daaropvolgend, naar rato bijgeboekt in de flex ADV pot.
2. Indien door het bijboeken van de flex ADV uren het saldo groter wordt dan 200 uren wordt het meerdere uitgekeerd tegen 130%. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de oudste flex ADV rechten als eerste worden uitbetaald.
3. Ingeval van onwerkbaar weer of gebrek aan werk kan de werkgever door het gehele jaar dagen of dagdelen uit de pot aanwijzen. Deze aanwijzing dient te geschieden voor aanvang van de betreffende dag of het betreffende dagdeel. Daarnaast is het mogelijk om uren uit de flex ADV pot in te zetten in een rooster. Dit rooster wordt voor aanvang van de week bekend gemaakt. In geval van arbeidsongeschiktheid geldt, ongeacht het van toepassing zijnde rooster, dat er geen wijzigingen plaatsvinden in het saldo van de flex ADV pot. In geval van een vakantiedag geldt dat het aantal af te boeken vakantie-uren conform is met het van toepassing zijnde rooster en dat een eventueel verschil met een normale werkdag van acht uur ten laste komt van het saldo van de flex ADV pot.
4. Opname van de uren zoals genoemd in lid 3 vindt plaats in een verhouding 1 op 1. Dat wil zeggen 1 uur uit de pot is 1 uur vrij. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat de oudste flex ADV rechten als eerste worden aangewend.
5. Niet aangewezen flex ADV dagen worden niet afgerekend maar blijven in de pot, met inachtneming van het gestelde in lid 2.

Flex tijd voor tijd

NB: zie artikel 11 lid 3 en 4 voor de groepen werknemers waarop dit niet van toepassing is.

6. Bij een werkschema zoals genoemd in artikel 17 lid 1a is er naast de flex ADV pot een flex tijd voor tijd (TVT) pot. Deze geldt voor alle werknemers met een vast dienstverband, danwel een los dienstverband voor 1 jaar of langer.
Deze flex TVT pot wordt gevuld door:
 - 5 mei (8 uren), voor zover deze dag op een werkdag valt (zie artikel 15 lid 1 sub e)
 - reistijden zoals genoemd in artikel 37
 - het 9^e gewerkte uur op een dag tegen 100%
 - overwerkuren tegen het geldende overwerkpercentage
7. In de periode van 1 april tot 1 april van het daaropvolgende jaar wordt door de werknemer maximaal 90 uren in de flex TVT pot gespaard, tenzij een maximum van 120 uren is overeengekomen. Dit maximum van 120 uren kan worden overeengekomen in overleg tussen werkgever en OR/PVT. In bedrijven met minder dan tien werknemers dient dit in overleg met het voltallige personeel te geschieden, waarbij de meerderheid van het personeel dat aan de regeling deelneemt hiermee moet instemmen. Indien door tussentijdse aanwijzing van TVT uren het spaarsaldo de 90 c.q. 120 niet bereikt, blijft het maximaal aantal te sparen uren door de werknemer in genoemde periode 90 c.q. 120 uren.
8. Totdat het in lid 7 genoemde maximale aantal uren is bereikt, zal geen van de in lid 6 genoemde uren worden uitbetaald, maar deze zullen aan de flex TVT pot worden toegevoegd.
9. Indien het maximum aantal gespaarde uren genoemd in lid 7 is bereikt, of het saldo van de flex TVT pot meer dan 200 uren bedraagt (door werknemersreservering conform lid 13), worden alle meerdere uren zoals genoemd in lid 6 uitbetaald tegen het geldende percentage, met dien verstande dat het 9^e gewerkte uur op een dag wordt vergoed tegen 130%.

10. Met inachtneming van het gestelde in lid 14 kan de werkgever ingeval van onwerkbaar weer of gebrek aan werk door het gehele jaar dagen of dagdelen uit de pot aanwijzen. Deze aanwijzing dient te geschieden voor aanvang van de betreffende dag of het betreffende dagdeel. Daarnaast is het mogelijk om uren uit de flex TVT pot in te zetten in een rooster. Dit rooster wordt voor aanvang van de week bekend gemaakt. In geval van arbeidsongeschiktheid geldt, ongeacht het van toepassing zijnde rooster, dat er geen wijzigingen plaatsvinden in het saldo van de flex TVT pot. In geval van een vakantiedag geldt dat het aantal af te boeken vakantie-uren conform is met het van toepassing zijnde rooster en dat een eventueel verschil met een normale werkdag van acht uur ten gunste of ten laste komt van het saldo van de flex TVT pot.
11. Bij aanwijzing van flex TVT uren zoals gesteld in lid 10 wordt door de werkgever een toeslag van 33 $\frac{1}{3}$ % in tijd gegeven over de uren die uit de flex TVT pot worden gehaald. (Opname van 45 minuten uit de pot levert 60 minuten doorbetaalde vrije tijd op).
12. Op 1 april van elk jaar wordt een eventueel restant saldo van de flex TVT pot:
 - a. uitbetaald tegen 100%, of ,
 - uitsluitend op verzoek van de werknemer:
 - b. op een later moment in vrije tijd opgenomen, of
 - c. als restant saldo per 1 april in de flex TVT pot gehandhaafd.
13. Vervallen

Overige bepalingen

14. Bij opname van uren ten behoeve van onwerkbaar weer en gebrek aan werk geldt de navolgende volgorde:
 - a) Uit de flex ADV pot;
 - b) Uit de flex TVT pot, als het saldo genoemd in sub a volledig is benut.
15. De werkgever dient ten behoeve van de flex ADV pot en de flex TVT pot voor de werknemer een inzichtelijke registratie bij te houden. Op verzoek van de werknemer overlegt de werkgever de registratie welke gegevens bevat betreffende de opbouw, de benutting en de saldi. Minimaal 1 maal per maand verstrekt de werkgever een overzicht van de betreffende saldi.
16. In geval een werknemer dan wel namens hem het medezeggenschapsorgaan of een bij deze cao betrokken vakbond hierom verzoekt, dient de werkgever hem ervan te overtuigen dat de financiële draagkracht van het bedrijf zodanig is dat de spaarsaldi geen onverantwoorde risico's lopen.

Maatwerk

17. In afwijking van de hiervoor genoemde regelingen wordt de mogelijkheid geboden om in overleg met OR/PVT individuele afspraken te maken waarin verder maatwerk is verwerkt op het gebied van:
 - startdatum;
 - benedenwaartse afwijking van het in lid 7 genoemde maximum aantal te sparen aantal uren;
 - afrekendata;
 - normale bedrijfstijd (gemaximeerd op 13 uren).
18. In geval de werktijden ten gevolge van deze flexibiliteitsbepalingen voor een individuele werknemer zodanig zwaarwegende belemmeringen opleveren voor zijn persoonlijke omstandigheden, dat deze redelijkerwijze niet van hem gevegd kunnen worden zal de werkgever in overleg met de betrokken werknemer een passend alternatief ontwikkelen. Aan de zijde van de werknemer is er een inspanningsverplichting om de omstandigheden die de belemmering opleveren zo kort mogelijk te laten voortduren.

Artikel 20 Overschrijding van de arbeidstijd

1. Voor zover de bedrijfsomstandigheden zulks dringend vorderen is het de werkgever toegestaan, nadat hij overleg heeft gepleegd met de betrokken werknemers, de werknemers die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, werkzaamheden te laten verrichten op andere tijden en gedurende een langere tijd dan op grond van dit hoofdstuk is toegestaan. Dit laat onverlet artikel 5:6 Arbeidstijdenwet. ¹⁾

1) Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

2. De werknemers die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, kunnen niet tot overwerk boven het negende uur en in de weekenden worden verplicht. In geval sprake is van arbeidstijden zoals genoemd in artikel 17 lid 1b, kan de betreffende werknemer in het geheel niet tot overwerk worden verplicht.
3. De uit lid 1 voortvloeiende overschrijding mag niet meer bedragen dan:
 - a. 70 uur per jaar, aan te wenden op de dagen van maandag tot en met vrijdag dan wel op zaterdagmorgen, waarbij het negende uur in het kader van de flexibiliteitsregeling tot het bereiken van het gestelde maximum niet als overuur wordt aangemerkt. Indien gebruik wordt gemaakt van arbeidstijd zoals omschreven in artikel 17a lid 1b, geldt een maximum aantal overuren van 100 per jaar, aan te wijzen op de dagen van maandag tot en met vrijdag dan wel op zaterdagmorgen; en
 - b. 50 uur per jaar, en wel uitsluitend voor zover het calamiteiten betreft op tweede Paasdag, tweede Pinksterdag en tweede Kerstdag en op zondagen.
4. Indien in een bepaalde periode volgens het vastgestelde schema meer dan 42,5 uur per week wordt gewerkt, kan de werknemer niet worden verplicht om in het weekeinde overwerk te verrichten.
5. De werknemer heeft recht op 4 vrije zondagen per 13 weken.

HOOFDSTUK IV

BEPALINGEN OMTRENT HET LOON

Artikel 21 Bedragen

Alle bedragen genoemd in deze cao zijn bruto, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Artikel 21A Toepassing van loonschalen

1. Bij de functies zoals genoemd in artikel 3 lid 4, behoren loongroepen die periodieken bevatten.
2. De vakvolwassen werknemer ontvangt het cao-loon behorend bij zijn functie.
3. De vakvolwassen werknemer ontvangt bij indiensttreding als regel het cao-loon bij 0 periodieken. Op grond van elders verkregen vaardigheden en/of opgedane ervaring kunnen 1 of meer periodieken worden toegekend.
4. Elk jaar op 1 januari krijgt de werknemer er een periodiek bij, mits hij tenminste 6 maanden in dienst is, totdat hij het maximum van zijn loonschaal heeft bereikt.
5. Bij onvoldoende functioneren van de werknemer kan de werkgever de toekenning van een periodiek maximaal een jaar opschorten, echter op voorwaarde dat de werkgever de werknemer per aangetekend schrijven de redenen van zijn onvoldoende functioneren meedeelt.
6. Bij zeer goed functioneren van de werknemer kan de werkgever besluiten de werknemer meer periodieken toe te kennen.
7. In het geval een werknemer een hogere functionaris langer dan een maand vervangt, zal de betrokken werknemer het verschil in cao-loon en het loon van de waargenomen functie bij 0 periodieken tenminste eenmaal per maand worden uitbetaald.

Artikel 22 Cao-loon *

1. Bij uitbetaling van het loon zal de werkgever aan de werknemer een schriftelijke specificatie geven.
2. Indien in overleg tussen werkgever en werknemer overschakeling naar maandloonbetaling wordt overeengekomen, kan tevens onderling worden vastgesteld welk voorschot per week hierop wordt betaald. De inhouding van loonbelasting en sociale verzekeringspremies zal echter maandelijks geschieden.
3. Er is een garantieregeling overeengekomen in het kader van de omschakeling naar het nieuwe functiewaarderingssysteem per 1 januari 2003. Deze luidt als volgt:
 - * De medewerker die op 31 december 2002 ingeschaald is als vakarbeider en na invoering van het nieuwe functiewaarderingssysteem ingedeeld wordt naar loonklasse III, behoudt het recht op een maximale uitloop van € 1877,- per maand (niveau 31-12-2002), dit bedrag wordt verhoogd met de reguliere loonaanpassingen. Dit betekent een max uitloop per 1 maart 2007 van € 2022,-.
 - * De medewerker die op 31 december 2002 ingeschaald is als vakarbeider A en na invoering van het nieuwe functiewaarderingssysteem ingedeeld wordt naar loonklasse IV, behoudt het recht op een maximale uitloop van € 1981,- per maand (niveau 31-12-2002), dit bedrag wordt verhoogd met de reguliere loonaanpassingen. Dit betekent een max uitloop per 1 maart 2007 van € 2134,-.
 - * Overige medewerkers die door de invoering van het nieuwe functiewaarderingssysteem worden ingedeeld op het maximum van een nieuwe loongroep, ontvangen, indien dat maximum lager is dan het functiejaars-loon conform de cao op 31-12-2002, een bruto garantietoeslag ter hoogte van het verschil tussen het oude functiejaars-loon en het nieuwe schaalmaximum.
De loonaanpassingen voor deze categorie medewerker bedragen de helft van de procentuele loonaanpassingen die in het kader van de cao worden overeengekomen. Dit leidt ertoe dat het bruto inkomen van de medewerker iets langzamer stijgt dan de lonen in de loontabel, zodat de bruto garantietoeslag per keer in omvang afneemt. Het toekennen van verlaagde loonaanpassingen wordt gestaakt zodra de bruto garantietoeslag geheel is afgebouwd.
Werkgever en werknemer kunnen in goed overleg aanvullende en/of afwijkende afspraken maken.

4. De geldende feitelijke lonen worden verhoogd als volgt:

- 1 juli 2007 : 1%
- 1 januari 2008 : 2,33%
- 1 juli 2008 : 1%
- 1 januari 2009 : 2%

Genoemde percentages zijn verwerkt in de loontabellen opgenomen in deze cao.
Dit artikel geldt niet voor de functiegroepen genoemd in artikel 3 lid 2.

5. Lonen voor vaste en losse werknemers per 01-07-2007

Per maand	Per 4 weken	Per week	I	II	III	IV	V	VI
€ 1.502,81	€ 1.381,88	€ 345,47	0					
€ 1.530,92	€ 1.407,76	€ 351,94	1					
€ 1.559,54	€ 1.434,04	€ 358,51	2					
€ 1.588,71	€ 1.460,88	€ 365,22	3					
€ 1.618,42	€ 1.488,20	€ 372,05	4	0				
€ 1.648,68	€ 1.516,04	€ 379,01	5	1				
€ 1.679,51	€ 1.544,36	€ 386,09	6	2				
€ 1.710,92	€ 1.573,24	€ 393,31	7	3				
€ 1.742,91	€ 1.602,68	€ 400,67		4	0			
€ 1.775,51	€ 1.632,64	€ 408,16		5	1			
€ 1.808,71	€ 1.663,20	€ 415,80		6	2			
€ 1.842,53	€ 1.694,28	€ 423,57		7	3	0		
€ 1.876,99	€ 1.725,96	€ 431,49			4	1		
€ 1.912,09	€ 1.758,24	€ 439,56			5	2		
€ 1.947,84	€ 1.791,12	€ 447,78			6	3	0	
€ 1.984,27	€ 1.824,60	€ 456,15			7	4	1	
€ 2.021,37	€ 1.858,72	€ 464,68				5	2	
€ 2.059,17	€ 1.893,48	€ 473,37				6	3	
€ 2.097,68	€ 1.928,92	€ 482,23				7	4	0
€ 2.136,90	€ 1.964,96	€ 491,24				8	5	1
€ 2.176,86	€ 2.001,72	€ 500,43					6	2
€ 2.217,57	€ 2.039,16	€ 509,79					7	3
€ 2.259,04	€ 2.077,28	€ 519,32					8	4
€ 2.301,28	€ 2.116,12	€ 529,03						5
€ 2.344,32	€ 2.155,68	€ 538,92						6
€ 2.388,16	€ 2.196,00	€ 549,00						7
€ 2.432,82	€ 2.237,08	€ 559,27						8

6. Lonen voor vaste en losse werknemers per 01-01-2008

Per maand	Per 4 weken	Per week	I	II	III	IV	V	VI
€ 1.537,83	€ 1.414,08	€ 353,52	0					
€ 1.566,59	€ 1.440,56	€ 360,14	1					
€ 1.595,88	€ 1.467,48	€ 366,87	2					
€ 1.625,73	€ 1.494,92	€ 373,73	3					
€ 1.656,13	€ 1.522,88	€ 380,72	4	0				
€ 1.687,10	€ 1.551,36	€ 387,84	5	1				
€ 1.718,64	€ 1.580,36	€ 395,09	6	2				
€ 1.750,78	€ 1.609,92	€ 402,48	7	3				
€ 1.783,52	€ 1.640,00	€ 410,00		4	0			
€ 1.816,88	€ 1.670,68	€ 417,67		5	1			
€ 1.850,85	€ 1.701,92	€ 425,48		6	2			
€ 1.885,46	€ 1.733,76	€ 433,44		7	3	0		
€ 1.920,72	€ 1.766,16	€ 441,54			4	1		
€ 1.956,64	€ 1.799,20	€ 449,80			5	2		
€ 1.993,23	€ 1.832,84	€ 458,21			6	3	0	
€ 2.030,50	€ 1.867,12	€ 466,78			7	4	1	
€ 2.068,47	€ 1.902,04	€ 475,51				5	2	
€ 2.107,15	€ 1.937,60	€ 484,40				6	3	
€ 2.146,55	€ 1.973,84	€ 493,46				7	4	0
€ 2.186,69	€ 2.010,76	€ 502,69				8	5	1
€ 2.227,59	€ 2.048,36	€ 512,09					6	2
€ 2.269,24	€ 2.086,64	€ 521,66					7	3
€ 2.311,68	€ 2.125,68	€ 531,42					8	4
€ 2.354,90	€ 2.165,44	€ 541,36						5
€ 2.398,94	€ 2.205,92	€ 551,48						6
€ 2.443,80	€ 2.247,16	€ 561,79						7
€ 2.489,50	€ 2.289,20	€ 572,30						8

7. Lonen voor vaste en losse werknemers per 01-07-2008

Per maand	Per 4 weken	Per week	I	II	III	IV	V	VI
€ 1.553,21	€ 1.428,24	€ 357,06	0					
€ 1.582,25	€ 1.454,96	€ 363,74	1					
€ 1.611,84	€ 1.482,16	€ 370,54	2					
€ 1.641,98	€ 1.509,88	€ 377,47	3					
€ 1.672,69	€ 1.538,12	€ 384,53	4	0				
€ 1.703,97	€ 1.566,88	€ 391,72	5	1				
€ 1.735,83	€ 1.596,16	€ 399,04	6	2				
€ 1.768,29	€ 1.626,00	€ 406,50	7	3				
€ 1.801,36	€ 1.656,44	€ 414,11		4	0			
€ 1.835,04	€ 1.687,40	€ 421,85		5	1			
€ 1.869,36	€ 1.718,96	€ 429,74		6	2			
€ 1.904,32	€ 1.751,08	€ 437,77		7	3	0		
€ 1.939,93	€ 1.783,84	€ 445,96			4	1		
€ 1.976,20	€ 1.817,20	€ 454,30			5	2		
€ 2.013,16	€ 1.851,20	€ 462,80			6	3	0	
€ 2.050,80	€ 1.885,80	€ 471,45			7	4	1	
€ 2.089,15	€ 1.921,04	€ 480,26				5	2	
€ 2.128,22	€ 1.957,00	€ 489,25				6	3	
€ 2.168,02	€ 1.993,60	€ 498,40				7	4	0
€ 2.208,56	€ 2.030,84	€ 507,71				8	5	1
€ 2.249,86	€ 2.068,84	€ 517,21					6	2
€ 2.291,93	€ 2.107,52	€ 526,88					7	3
€ 2.334,79	€ 2.146,92	€ 536,73					8	4
€ 2.378,45	€ 2.187,08	€ 546,77						5
€ 2.422,93	€ 2.228,00	€ 557,00						6
€ 2.468,24	€ 2.269,64	€ 567,41						7
€ 2.514,40	€ 2.312,08	€ 578,02						8

8. Lonen voor vaste en losse werknemers per 01-01-2009

Per maand	Per 4 weken	Per week	I	II	III	IV	V	VI
€ 1.584,27	€ 1.456,80	€ 364,20	0					
€ 1.613,90	€ 1.484,04	€ 371,01	1					
€ 1.644,08	€ 1.511,80	€ 377,95	2					
€ 1.674,82	€ 1.540,08	€ 385,02	3					
€ 1.706,14	€ 1.568,88	€ 392,22	4	0				
€ 1.738,05	€ 1.598,20	€ 399,55	5	1				
€ 1.770,55	€ 1.628,08	€ 407,02	6	2				
€ 1.803,66	€ 1.658,52	€ 414,63	7	3				
€ 1.837,39	€ 1.689,56	€ 422,39		4	0			
€ 1.871,74	€ 1.721,16	€ 430,29		5	1			
€ 1.906,75	€ 1.753,32	€ 438,33		6	2			
€ 1.942,40	€ 1.786,12	€ 446,53		7	3	0		
€ 1.978,72	€ 1.819,52	€ 454,88			4	1		
€ 2.015,73	€ 1.853,56	€ 463,39			5	2		
€ 2.053,42	€ 1.888,20	€ 472,05			6	3	0	
€ 2.091,82	€ 1.923,52	€ 480,88			7	4	1	
€ 2.130,94	€ 1.959,48	€ 489,87				5	2	
€ 2.170,79	€ 1.996,12	€ 499,03				6	3	
€ 2.211,38	€ 2.033,44	€ 508,36				7	4	0
€ 2.252,73	€ 2.071,48	€ 517,87				8	5	1
€ 2.294,86	€ 2.110,20	€ 527,55					6	2
€ 2.337,77	€ 2.149,68	€ 537,42					7	3
€ 2.381,49	€ 2.189,88	€ 547,47					8	4
€ 2.426,02	€ 2.230,84	€ 557,71						5
€ 2.471,39	€ 2.272,56	€ 568,14						6
€ 2.517,60	€ 2.315,04	€ 578,76						7
€ 2.564,68	€ 2.358,32	€ 589,58						8

**9. Week- en maandlonen voor werknemers genoemd in artikel 5 (o.a. vakantiewerkers)
per 01-01-2007.**

Onder voorbehoud van wijziging door de overheid.

	per maand	per week
15 jaar	€ 448,80	€ 103,55
16 jaar	€ 513,80	€ 118,55
17 jaar	€ 591,85	€ 136,60
18 jaar	€ 682,90	€ 157,60
19 jaar	€ 800,00	€ 184,60
20 jaar	€ 943,10	€ 217,65
21 jaar	€ 1.105,70	€ 255,15
22 jaar	€ 1.300,80	€ 300,20

Per 01-07-2007

	per maand	per week
15 jaar	€ 454,35	€ 104,85
16 jaar	€ 520,20	€ 120,05
17 jaar	€ 599,25	€ 138,30
18 jaar	€ 691,45	€ 159,55
19 jaar	€ 809,95	€ 186,90
20 jaar	€ 954,85	€ 220,35
21 jaar	€ 1.119,45	€ 258,35
22 jaar	€ 1.317,00	€ 303,90

Artikel 23 Beloning bijzondere categorieën werknemers *

1. De gelegenheidsarbeider als bedoeld in artikel 5 wordt beloond conform het wettelijke minimum(jeugd)loon, zoals vermeld in artikel 22 lid 9.
2. De toetreders als bedoeld in artikel 5A wordt beloond op basis van 110% van het op dat moment geldende wettelijke minimum(jeugd)loon.
3. Voor de onder artikel 3 lid 2 genoemde werknemers die in het kader van speciale arbeidsmarktvoorzieningen in de bedrijfstak worden geplaatst en vallen onder plaatsingsbevorderende subsidieregelingen, waarvoor betaling van het wettelijk minimumloon een vereiste is, wordt:
 - uiterlijk na 3 maanden de genoemde beloning verhoogd naar 110% en
 - uiterlijk na 6 maanden naar 120% van het wettelijk minimumloon, c.q. wettelijk minimumjeugdloon.

Voor de werknemers genoemd onder lid 1 en 3 geldt dat zij worden beloond conform het wettelijke minimum(jeugd)loon, zoals vermeld in artikel 22 lid 8, met dien verstande dat 22 jaar gelijk is aan 100% van het minimumloon voor volwassenen, tenzij dat op grond van de regelingen niet is toegestaan.

Voor lid 2 geldt dat dit lid met ingang van 1 maart 2009 komt te vervallen.

Artikel 24 Jeugdige werknemers

De cao-lonen voor jeugdige werknemers als bedoeld in artikel 2 lid 2 worden vastgesteld aan de hand van de navolgende percentages van periodiek 0 van de functiegroep waarin de werknemer, gezien de werkzaamheden die hij verricht, behoort te zitten:

16 jaar e.j.	55%
17 jaar	60%
18 jaar	70%
19 jaar	80%
20 jaar	90%.

Artikel 25 Jeugdige werknemers met kinderen

In afwijking van het bepaalde in artikel 24 geldt voor de jeugdige werknemer met kind(eren), die als enige voor zijn gezin een inkomen verwerft dat:

- a. 17-jarigen recht hebben op het cao-loon van 19-jarigen;
- b. 18-jarigen recht hebben op het cao-loon van 20-jarigen;
- c. 19- en 20-jarigen recht hebben op het cao-loon van 21-jarigen.

Artikel 26 Vakopleiding

1. De werkgever is verplicht aan jeugdige werknemers gedurende ten hoogste 2 werkdagen per week vrijaf te geven voor het volgen van een theoretische en/of praktische op de sector gerichte vakopleiding, voor de dagen dat de school daadwerkelijk wordt bezocht.
2. De werknemer die een BB-opleiding volgt en jonger is dan 25 jaar, ontvangt voor de dagen waarop de school daadwerkelijk is bezocht, een loondoorbetaling van 20% van de overeengekomen arbeidstijd (inclusief de schooltijd) per week. Indien er sprake is van geen of een gedeeltelijke schooldag wordt de werknemer geacht die dag of de resterende uren beschikbaar te zijn voor de werkgever. Voor in hoeverre hier voor de werkgever een declaratiemogelijkheid is, wordt verwezen naar het uitkeringsreglement van Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid (Stosas).
3. De werknemer die een ZB-opleiding volgt en jonger is dan 25 jaar, ontvangt voor de dagen waarop de school daadwerkelijk is bezocht, een loondoorbetaling van 10% van de overeengekomen arbeidstijd (inclusief de schooltijd) per week.
4. BB- en ZB-leerlingen die 25 jaar of ouder zijn, en leerlingen die ander onderwijs volgen, hebben voor de dagen dat de school daadwerkelijk is bezocht, onbetaald verlof.

Artikel 27 Voorwaarden loonbetaling bij vakopleiding *

1. Ingeval het loon van de werknemer, bedoeld in artikel 26 lid 2 en lid 3, hoger is dan het niveau waarop het voor de werkgever nog mogelijk is om van fiscale faciliteiten gebruik te kunnen maken, vindt tijdelijk een zodanige aanpassing van het loon van de werknemer plaats tot het niveau waarop de werkgever recht kan doen gelden op de afdrachtvermindering onderwijs.
2. Deze verlaging vindt plaats uiterlijk tot en met de loonbetalingsperiode waarin de werknemer de opleiding heeft gevolgd.
3. Na het met goed gevolg afronden van de BB- of ZB-opleiding ontvangt de werknemer eenmalig een toeslag ter hoogte van het verschil in beloning tussen het loon van de werknemer en het verlaagde beloningsniveau gedurende de opleiding. Uitbetaling vindt plaats in de betalingsperiode die volgt op die waarin de werknemer de opleiding heeft afgerond.
4. De werkgever heeft het recht om bij beëindiging van het dienstverband op eigen verzoek van de werknemer, danwel in de situatie van beëindiging wegens verwijtbaar gedrag, waaronder de dringende redenen genoemd in artikel 678 BW, de kosten welke gemoed zijn met de tijdens het dienstverband gevolgde cursussen, ZB-opleiding, BB-opleiding, stage en scholing, welke niet gesubsidieerd zijn, alsmede het over de schooldagen

doorbetaalde loon, te verrekenen met de werknemer. Er geldt hiervoor een afbouwregeling van 48 maanden. Indien de werknemer het dienstverband beëindigt geldt een verrekening voor de resterende maanden binnen deze afbouwperiode. Het te verrekenen bedrag wordt berekend door het aantal maanden dat nog rest voordat de 48 maandenperiode is verstreken te delen door 48 en dat te vermenigvuldigen met de oorspronkelijk te verrekenen kosten. Ingeval van een BB-opleiding heeft de werkgever de plicht de werknemer te informeren over deze terugbetalingsregeling voordat met deze opleiding wordt begonnen.

Artikel 28 Cursussen

De tijd die besteed wordt aan cursussen, die door de werkgever verplicht worden gesteld voor de werknemer, wordt door de werkgever vergoed tegen 100% tijd of geld. Dit laatste ter keuze en op aanwijzing van de werkgever. De werknemer mag het volgen van deze cursussen niet weigeren.

Artikel 29 Werkoverleg en toolbox-meetings

De werknemer heeft recht op loon gedurende de tijd dat hij door de werkgever verplicht wordt werkoverleg dan wel een toolbox-meeting bij te wonen.

Artikel 30 Arbeidsgehandicapte werknemers *

Indien de arbeidsprestatie van een werknemer

- die recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering; of
- de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt in een bepaalde functie, maar geen functie waarin hij werkzaam is als werknemer in de zin van de Wet sociale werkvoorziening of op een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7 van die wet;

tengevolge van ziekte of gebrek duidelijk minder is dan de arbeidsprestatie die een geldelijke beloning van het voor hem geldelijke wettelijke minimumloon rechtvaardigt, vermindert het UWV ²⁾ op verzoek van betrokken werkgever of werknemer de hoogte van de aanspraak op de geldelijke beloning voor de verrichte arbeid naar evenredigheid, in afwijking van hetgeen bij en krachtens de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag is bepaald.

Artikel 31 Spaarloonregeling

- Indien en voor zover werknemers de wens daartoe te kennen geven, zal de werkgever met de betreffende werknemers een spaarloonovereenkomst aangaan.
- Op de spaarloonregeling zijn de relevante wettelijke regelingen van toepassing.
- Het spaarloon is het bedrag dat de werknemer door de werkgever op het brutoloon laat inhouden. De gestorte bedragen dienen gedurende 4 jaren op de spaarloonrekening te blijven staan, echter in geval van bestedingen ten laste van de spaarloonrekening ten behoeve van een erkend bestedingsdoel mag de deelnemer over het spaarloon op de spaarloonrekening beschikken.
- De spaarloonovereenkomst kan ingaan en gewijzigd worden per 1 januari of per 1 juli. Het gewijzigde bedrag moet tenminste een maand van tevoren schriftelijk aan de onderneming worden doorgegeven. Voor nadere informatie over deze regeling en voor aanmelding kan contact worden opgenomen met de werkgever.
- Dit artikel is van toepassing voor zover fiscale regelingen daartoe de mogelijkheid geven. Indien deze fiscale regelingen ophouden te bestaan, worden deze niet gecompenseerd.

Artikel 32 Feestdagen en ADV dagen

Over de bij artikel 15 lid 1 sub b, c, d en e aangewezen feestdagen en over de ADV dagen als bedoeld in artikel 18 lid 3 is de werkgever verplicht aan de werknemer het feitelijk loon door te betalen, één en ander voor zover die dagen niet op zaterdag of zondag vallen.

2) Verzoeken om een lager loon vast te stellen dienen te worden ingediend bij UWV.

Artikel 33 Overwerk

1. Bij overwerk worden de navolgende percentages van het uurloon betaald:
 - a. op zon- en feestdagen 200%;
 - b. op zaterdag 150%;
 - c. op andere dagen 130%, tussen 22.00 uur en 06.00 uur 150%.Ten aanzien van lid 1c geldt dat voor zover het binnen de normale bedrijfstijd, conform artikel 17 lid 2 sub a, valt het negende uur in het kader van de flexibiliteitsregeling tot het bereiken van het gestelde maximum niet als overuur wordt aangemerkt.
2. Het uurloon waarvan de beloning voor overwerk, zoals bedoeld in artikel 20, wordt afgeleid, bedraagt het feitelijk loon per week gedeeld door 37, afgerond op centen.
3. Onverlet het gestelde in lid 1 wordt, voor een deeltijdwerker die binnen de normale bedrijfstijd (zie artikel 17 lid 2 sub a) meer uren werkt dan overeengekomen, 130% van het uurloon betaald.
 - a. voor dienstverbanden genoemd in artikel 7 lid 5 sub a:
 - bij een vastgesteld arbeidspatroon van 22,8 uren of minder per week, vanaf het vierde uur per week dat buiten dit patroon wordt gewerkt, tenzij op verzoek van de werknemer van dit patroon wordt afgeweken;
 - bij een vastgelegd arbeidspatroon van meer dan 22,8 uren per week, vanaf het zevende uur per week dat buiten dit patroon wordt gewerkt.
 - b. voor dienstverbanden genoemd in artikel 7 lid 5 sub b indien en voor zover het aantal uren dat per week gewerkt wordt, het aantal per week overeengekomen uren met 50% overschrijdt.

Artikel 34 Toeslag bijzondere werkzaamheden

1. Het is de werkgever toegestaan in drukke perioden dan wel bij het verrichten van bijzondere werkzaamheden, in welke omstandigheden van de werknemer in verband met het tempo van de uitvoering een extra inspanning wordt gevraagd, aan deze een toeslag te betalen, tenzij de werkzaamheden in akkoord worden verricht.
2. De werkgever dient aan de werknemer die gedurende een periode belast is met bijzondere werkzaamheden, zoals bijzonder grond-, timmer-, metsel-, tegel-, bestratings- en drainagewerk, en welke werkzaamheden niet geacht kunnen worden te behoren tot zijn normale functie-uitoefening een toeslag te betalen.
3. De aan de individuele werknemer te betalen toeslag zal minimaal 5% en maximaal 20% bedragen van het feitelijk loon.
4. De in lid 1 bedoelde toeslag zal niet meer zijn dan 10% van de in de onderneming betaalde gemiddelde loonsom.

Artikel 34A Consignatiediensten/bereikbaarheidsvergoeding

1. Indien er beschikbaarheidsdiensten zijn binnen het bedrijf, dan worden hiervoor schriftelijke afspraken gemaakt. Vastgelegd wordt in ieder geval hoe bepaald wordt wie opgeroepen wordt, hoe dit gebeurt en welke vergoeding er tegenover staat. Daarnaast dient in bedrijven aandacht te worden geschonken hoe men omgaat met een eventuele dagtaak volgend op een consignatieoproep.
2. Bij een oproep voor gladheidsbestrijding welke niet gekoppeld is aan een normale werkdag, dan wel deel van een werkdag, wordt minimaal 3 uur tegen het geldende tarief betaald.

Artikel 35 Werkzaamheden in akkoord

Indien bepaalde werkzaamheden in akkoord worden uitgevoerd, dient het tarief zodanig te worden vastgesteld, dat gemiddeld bij behoorlijke prestatie een loon wordt verdiend dat tenminste 10% en ten hoogste 30% hoger is dan het loon dat zou zijn genoten indien de uitvoering had plaatsgevonden tegen tijdloon. Werkgever en werknemer zullen het verrichten van werkzaamheden in akkoord zoveel mogelijk beperken en hiertoe slechts overgaan in die gevallen, waarin zulks onvermijdelijk is.

Artikel 36 Dienstjubileum

In geval van een 12,5-jarig dienstjubileum zal 1/4 maandloon bruto worden uitbetaald.
In geval van een 25-jarig dienstjubileum zal 1 bruto maandloon netto worden uitbetaald.

Artikel 37 Reistijdenvergoeding *

1. Dit artikel is van toepassing tenzij werkgever en werknemer schriftelijk een in het voordeel van de werknemer afwijkende regeling overeengekomen zijn.
2. Reistijd van woning naar hoofd- of nevenvestiging van het bedrijf of naar het door de werkgever aangewezen opstappunt (zie lid 7), wordt niet vergoed.
3. Bij reizen van de eigen woning rechtstreeks naar de plaats waar gewerkt wordt, gelden 30 minuten per dag als eigen tijd van de werknemer. Indien langer wordt gereisd ontvangt de werknemer over de eerstvolgende 90 minuten 100% van zijn uurloon en over de daarboven nog gereisde tijd 130% van zijn uurloon. Dit laat onverlet de maximale werkdag die in principe 11 uur bedraagt, zoals genoemd in artikel 17 lid 1d.
4. Indien wordt gereisd vanaf de vestigingsplaats van de werkgever ofwel het door de werkgever aangewezen opstappunt, ontvangt de werknemer over de eerste 90 minuten 100% van zijn uurloon en over de daarboven nog gereisde tijd 130% van zijn uurloon. Dit laat onverlet de maximale werkdag die in principe 11 uur bedraagt, zoals genoemd in artikel 17 lid 1d.
5. Voor werknemers die in opdracht van de werkgever een voertuig besturen waarvoor een C-rijbewijs vereist is, geldt geen eigen tijd voor de werknemer.
6. Het in- en uitladen van de persoonlijk benodigde gereedschappen op de plaats waar de onderneming gevestigd is, wordt niet beschouwd als het verrichten van feitelijke werkzaamheden en wordt geacht plaats te vinden direct voor en na de formele werktijd.
7. Het opstappunt wordt door de werkgever zodanig aangewezen dat de gezamenlijke reistijd van woning tot opstappunt van de betrokken werknemers niet langer is dan noodzakelijk. Het opstappunt wordt bij voorkeur vastgesteld in overleg met de betrokken werknemers.
8. De werknemer draagt er in eigen tijd zorg voor dat kleding, handgereedschap en dergelijke volledig op orde is voor vertrek naar de plaats waar gewerkt wordt.

Artikel 38 Reiskostenvergoeding

1. Dit artikel is van toepassing tenzij werkgever en werknemer schriftelijk een in het voordeel van de werknemer afwijkende regeling overeengekomen zijn.
2. De werknemer ontvangt in het geval hij/zij op eigen gelegenheid reist, een vergoeding van de reiskosten voor het vervoer van zijn woning naar de onderneming, dan wel een door de werkgever aangewezen opstappunt, conform artikel 37 lid 7, en terug.
De vergoeding bedraagt bij een afstand (enkele reis gemeten) van de woning tot de onderneming, dan wel aangewezen opstappunt van:
0 t/m 4 km. € 0,18 per gereden kilometer met een maximum van € 0,86 per dag
5 t/m 9 km. € 1,04 per dag
10 t/m 15 km. € 1,29 per dag
met een maximum van € 1,29 per dag
3. Bij vrijwillige verhuizing verder van de onderneming ontstaat geen recht op een hogere reiskostenvergoeding.
4. Indien de werknemer voor het vervoer van zijn woning naar de plaats waar de werkzaamheden feitelijk worden uitgevoerd, niet zijnde de hoofd- of nevenvestiging van de onderneming, op een dag meer dan 30 kilometer reist, ontvangt hij voor de eerste 30 kilometer € 1,29 en voor de meerdere kilometers € 0,27 per kilometer.
5. Indien, naar het oordeel van de werkgever, de werknemer gebruik moet maken van een eigen vervoermiddel, of indien de werknemer tijdens de werktijd ten behoeve van de werkzaamheden gebruik moet maken van een eigen vervoermiddel, dan ontvangt hij hiervoor een vergoeding van € 0,27 per kilometer.

6. In geval de werkzaamheden worden verricht op een zodanige afstand van de woonplaats van de werknemer, dat het voor hem noodzakelijk is elders te overnachten, zal op ondernemingsniveau een passende regeling worden getroffen voor een zogenaamde nachtvergoeding.

Artikel 39 Werkkleding en veiligheidsmiddelen

1. Voor zover geen werkkleding wordt verstrekt, wordt een vergoeding voor werkkleding betaald van € 2,27 per week.
2. Veiligheidsschoenen en andere veiligheidsmiddelen worden verstrekt door de werkgever.
3. Deze vergoedingen en verstrekkingen vinden alleen plaats aan de werknemer die deze nodig heeft voor de uitoefening van zijn functie.
4. Ingeval de bovenbedoelde middelen worden verstrekt, zullen deze tijdig worden aangevuld en vervangen. De werkkleding wordt door de werkgever in bruikleen verstrekt. De werknemer is verplicht de verstrekte materialen te gebruiken en is verantwoordelijk voor een goed gebruik hiervan.
5. De werkgever is verplicht de kosten van reiniging van de verplichte veiligheidskleding voor zijn rekening te nemen.

Artikel 40 Maaltijdvergoeding

Indien de werknemer na 18.00 uur zijn werk, niet zijnde reistijd, nog verricht, zal de werkgever hem een warme maaltijd vergoeden.

Artikel 41 Verrekening arbeidsuren bij einde dienstbetrekking

1. Indien een dienstbetrekking in de loop van het kalenderjaar eindigt en op dat moment in dat kalenderjaar het gemiddeld per week gewerkte aantal uren afwijkt van 37 uur, wordt:
 - a. het totaal aantal uren dat meer gewerkt is, uitbetaald; of
 - b. het totaal aantal uren dat minder gewerkt is, aan de werknemer in rekening gebracht, een en ander tegen het uurloon zoals vermeld in artikel 1A lid 1 sub m;
 - c. het aantal uren in de flex ADV pot verrekend en de flex TVT pot uitbetaald tegen 100%.Minder uren worden niet in rekening gebracht aan de werknemer voor zover deze uren zijn ontstaan als gevolg van het werken bij een derde bij wie de werknemer niet overeenkomstig de uren van zijn werkschema werkzaamheden heeft kunnen verrichten bij de derde, en deze omstandigheid niet in de risicosfeer van de werknemer ligt.
2. Ten aanzien van overeengekomen deeltijdarbeid is het in de voorgaande leden bepaalde van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK V

VAKANTIE- EN VERLOFREGELING

Artikel 42 Vakantiedagen

1. Werknemers met een volledige werkweek, die gedurende het gehele kalenderjaar een dienstverband met een werkgever hebben, hebben gedurende het kalenderjaar recht op:
 - a. 25 vakantiedagen indien zij bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt;
 - b. 29 vakantiedagen indien zij bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.
2. Niet opgenomen vakantiedagen vervallen 5 jaar na de laatste dag van het kalenderjaar waarin de aanspraak is ontstaan, overeenkomstig het Burgerlijk Wetboek. De werkgever dient wel de gelegenheid te geven de vakantiedagen op te nemen.

Artikel 43 Loon over vakantiedagen

De werkgever is verplicht aan de werknemers over de vakantiedagen het feitelijk loon door te betalen.

Artikel 44 Vakantietoeslag *

1. De werknemers hebben aanspraak op vakantietoeslag. Deze toeslag bedraagt 8½ % van het loon. Met ingang van 1 januari 2008 bedraagt deze toeslag 8% van het loon.
2. Onder loon als bedoeld in lid 1 van dit artikel wordt verstaan het feitelijk loon, uitgezonderd de betaling van overuren (artikel 33) en de van toepassing zijnde toeslagen als bedoeld in artikel 39.
3. Bij de gebruikelijke loonbetaling in de maand mei wordt een vakantietoeslag betaald over de achterliggende periode.
4. De werknemer die arbeidsongeschikt is, behoudt gedurende een jaar aanspraak op vakantietoeslag.

Artikel 45 Afrekening vakantierechten en vakantietoeslag

Indien bij beëindiging van de dienstbetrekking een werknemer meer dan wel minder vakantierechten heeft genoten dan hem overeenkomstig de bepalingen van de cao toekomen, wordt het eventueel te veel of te weinig genoten deel tussen werkgever en werknemer verrekend op basis van het loon over deze vakantiedagen. Tevens wordt bij beëindiging van de dienstbetrekking het eventuele tegoed aan vakantietoeslag uitgekeerd.

Artikel 46 Vervallen

Artikel 47 Algemene bepalingen over vakantiedagen

1. Op de vakantiedagen worden feest- en gedenkdagen als bedoeld in artikel 15 lid 1 sub f en g in mindering gebracht.
2. Het is de werknemer verboden op vakantiedagen in loondienst werkzaam te zijn of op andere wijze voor derden werkzaamheden te verrichten.
3. Werknemers met een aaneengesloten dienstverband van tenminste 10, respectievelijk 25 jaar bij een zelfde werkgever, hebben per jaar recht op 1 respectievelijk 2 extra vakantiedagen met doorbetaling van loon. Onder een aaneengesloten dienstverband wordt tevens verstaan de situatie dat een losse werknemer steeds werkzaam is voor een zelfde werkgever, slechts onderbroken door de winterperiode.
4. a. De aaneengesloten vakantie wordt in onderling overleg tussen werkgever en werknemer vastgesteld in de periode tussen 1 juni en 1 september. De werknemer heeft recht op een aaneengesloten vakantie van 15 werkdagen, waarbij de werkgever het recht heeft met instemming van de meerderheid van de werknemers een collectieve bedrijfsvakantie van 15 werkdagen vast te stellen. Wordt hiervan afgeweken, dan dient de aaneengesloten vakantie tenminste 10 werkdagen te bedragen.

- b. Werknemers kunnen in overleg met de werkgever eenmaal in de 2 jaar een aaneengesloten vakantie van maximaal 7 weken opnemen, indien de bedrijfsomstandigheden zich hiertegen niet verzetten. Hiervoor dienen voldoende vakantiedagen te zijn opgebouwd.
- 5. De overige vakantiedagen worden verspreid over het jaar opgenomen en dienen in het algemeen 6 dagen van tevoren te worden aangevraagd.
- 6. De werkgever mag:
 - a. in overleg met de betrokken werknemers 3 verplichte vakantiedagen aanwijzen, waarvan tenminste 1 in de wintermaanden, ofwel
 - b. zijn bedrijf tussen Kerstmis en Nieuwjaar sluiten en de tussenliggende dagen als verplichte vakantiedagen aanwijzen.
 Deze aanwijzingen zullen bij de aanvang van het kalenderjaar dan wel bij indiensttreding geschieden.

Artikel 48 Vakantierechten tijdens arbeidsongeschiktheid

1. Bij arbeidsongeschiktheid behoudt de werknemer aanspraak op vakantiedagen gedurende de laatste 6 maanden waarin de arbeid niet werd verricht, zoals geregeld in artikel 7:635 lid 4 Burgerlijk Wetboek. ¹⁾
2. Hetgeen in artikel 7:635 Burgerlijk Wetboek is bepaald omtrent de aanspraak op vakantie over tijdvakken gedurende welke er geen recht op loon is, blijft geheel van toepassing. ¹⁾
3. Bij arbeidsongeschiktheid behoudt de werknemer aanspraak op ADV dagen gedurende de laatste 4 weken waarin de arbeid niet werd verricht.

Artikel 49 Calamiteitenverlof en kort verzuimverlof met behoud van loon

1. De werknemer heeft recht op verlof met behoud van loon voor een korte, naar billijkheid te berekenen tijd, wanneer hij zijn arbeid niet kan verrichten wegens:
 - a. zeer bijzondere persoonlijke omstandigheden, waaronder de volgende situaties in ieder geval worden begrepen:
 - 1° Bij het overlijden van de echtgeno(o)t(e), inwonende ouders, inwonende school- of pleegouders en van inwonende eigen of pleegkinderen bestaat dit recht gedurende de tijd van het overlijden tot en met de dag van de begrafenis c.q. crematie.
 - 2° Dit recht bestaat gedurende 2 dagen: bij het huwelijk van de werknemer;
 - 3° Dit recht bestaat gedurende een dag:
 - a. bij bevalling van de echtgenote, de geregistreerde partner of de persoon met wie hij ongehuwd samenwoont (dit laat onverlet artikel 53) ;
 - b. bij ondertrouw van de werknemer;
 - c. bij 25-, 40-, 50- of 60-jarig huwelijksfeest van de werknemer of (school)ouders;
 - d. bij het huwelijk van eigen of pleegkinderen, (een van) de ouders, broeders of zusters van de werknemer of diens echtgeno(o)t(e), voor zover de huwelijksplechtigheid wordt bijgewoond;
 - e. bij zowel het overlijden een dag als bij de begrafenis of crematie een dag van uitwonende eigen of pleegkinderen, aangehuwde kinderen, kleinkinderen, (pleeg)ouders, grootouders, schoon(groot)ouders, broeders of zusters van de werknemer of diens echtgeno(o)t(e). Voor deze laatste dag geldt: mits de begrafenis of crematie wordt bijgewoond.
 - 4° Dit recht bestaat gedurende:
 - 1 dag bij verhuizing op verzoek van de werkgever binnen dezelfde gemeente en
 - 2 dagen bij verhuizing op verzoek van de werkgever naar een andere gemeente.
 - 5° Dit recht bestaat voor de korte tijd die nodig is om een regeling te treffen in geval van calamiteit of een acute zorgtaak.
 - b. een door wet of overheid, zonder geldelijke vergoeding, opgelegde verplichting

1) Zie voor de wettelijke regeling bijlage IV

gedurende de werkelijk benodigde tijd tot ten hoogste een dag, voor zover deze verplichting persoonlijk moet worden nagekomen en niet in de vrije tijd kon plaatsvinden.

c. de uitoefening van actief kiesrecht.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt mede als echtgenoot aangemerkt de geregistreerde partner dan wel de niet met de werknemer gehuwde persoon van verschillend of gelijk geslacht met wie duurzaam een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd, welke notarieel is vastgelegd, tenzij het betreft een persoon met wie bloedverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat.
3. In beginsel vindt de noodzakelijke medische verzorging (bezoek huisarts etc.) buiten werktijd plaats. Indien zulks onmogelijk is en er afspraken voor de noodzakelijke medische verzorging onder werktijd gemaakt moeten worden, is de werkgever verplicht om de werknemer het feitelijk loon door te betalen gedurende de werkelijk voor deze verzorging benodigde tijd.
4. De werknemer dient het opnemen van het verlof vooraf aan de werkgever te melden onder opgave van reden. Indien dit niet mogelijk is, meldt hij dit zo spoedig mogelijk.
5. De werkgever kan achteraf van de werknemer verlangen dat hij aannemelijk maakt dat hij recht had op het calamiteiten- of kort verzuimverlof.
6. Indien de werknemer tijdens dit verlof een uitkering krijgt uit een (wettelijke) verzekering of een fonds dat uit de arbeidsovereenkomst voortvloeit, kan de werkgever het loon verminderen met het bedrag van de uitkering.
7. De werkgever kan het loon verminderen met door de werkgever vergoede onkosten, als de werknemer deze heeft bespaard door het niet verrichten van zijn arbeid.

Artikel 50 Kort verzuim zonder behoud van loon

1. De werkgever is verplicht de werknemer op diens verzoek, zonder behoud van loon, vrij te geven tot een maximum van 10 dagen per kalenderjaar in de volgende gevallen:
 - a. voor het bezoeken van vergaderingen van besturen of commissies van publiekrechtelijke organen, waarvoor hij door zijn vakorganisatie als lid of plaatsvervangend lid is aangewezen;
 - b. voor het bezoek van statutaire vergaderingen van zijn vakorganisatie.
De werknemer zal bij zijn indiensttreding aan de werkgever schriftelijk mededeling doen van zijn lidmaatschap c.q. plaatsvervangend lidmaatschap van bovengenoemde organen. Een zelfde verplichting geldt, indien hij tijdens zijn dienstverband het lidmaatschap van deze organen aanvaardt. Bij noodzakelijk verzuim als in de eerste alinea van dit lid bedoeld, zal de werknemer de werkgever hiervan een week van tevoren in kennis stellen. In bijzondere gevallen kan deze termijn worden verkort, zij het dat minimaal 2 dagen tevoren berichtgeving aan de werkgever dient plaats te hebben.
2. De werkgever is, indien het bedrijfsbelang dit toelaat, verplicht de werknemer op diens verzoek - zonder behoud van loon - vrij te geven tot een maximum van 10 dagen per kalenderjaar voor het volgen van een cursus, die wordt gegeven door een vakorganisatie of door een aan de vakbeweging verbonden jongerenorganisatie waarvan betrokkene lid is. Een en ander met dien verstande dat minimaal 5 dagen worden opgenomen in de periode van 15 november tot 1 april. Wanneer een werknemer voornemens is deel te nemen aan het in de eerste alinea van dit lid bedoelde cursuswerk, dient hij zulks in een zo vroeg mogelijk stadium aan de werkgever mede te delen.
3. In geval van verhuizing van de werknemer is verzuim zonder behoud van loon mogelijk, en wel een dag bij verhuizing binnen dezelfde gemeente en gedurende 2 dagen bij verhuizing naar een andere gemeente.

Artikel 51 Zwangerschaps- en bevallingsverlof

Het zwangerschaps- en bevallingsverlof zoals geregeld in de Wet Arbeid en Zorg is van toepassing. ³⁾

Artikel 52 Adoptieverlof

Het adoptieverlof zoals geregeld in de Wet Arbeid en Zorg is van toepassing.³⁾

Artikel 53 Kraamverlof *

Het kraamverlof zoals geregeld in de Wet Arbeid en Zorg is van toepassing, met dien verstande dat het recht op kraamverlof met ingang van 1 juni 2007 niet 2 dagen maar 1 dag duurt. ³⁾

Artikel 54 Kortdurend zorgverlof en langdurend zorgverlof

Het kortdurend en langdurend zorgverlof zoals geregeld in de Wet Arbeid en Zorg is van toepassing. ³⁾

Artikel 55 Ouderschapsverlof

1. Het ouderschapsverlof zoals geregeld in de Wet Arbeid en Zorg is van toepassing. ³⁾
2. De werknemer heeft de mogelijkheid om in afwijking van de wettelijke periode te kiezen voor ouderschapsverlof over een aaneengesloten periode van ten hoogste 6 maanden over de volledige arbeidstijd. De werknemer is gedurende dit ouderschapsverlof niet verzekerd ingevolge de sociale verzekeringswetten.
3. De werknemer kan ten tijde van het ouderschapsverlof door middel van betaling door de werknemer aan de werkgever van de daarvoor benodigde pensioenpremie, de pensioenopbouw laten doorlopen. De werkgever draagt zorg voor afdracht van de pensioenpremie aan het pensioenfonds.

3) Zie bijlage V

HOOFDSTUK VI

REGELING ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Artikel 56 Algemene bepalingen

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op werknemers die arbeidsongeschikt zijn, inclusief de arbeidsongeschikte werknemers die verplicht verzekerd zijn krachtens de Ziekwet en op de werknemers die verplicht verzekerd zijn krachtens de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering of de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA).
2. Kortingen op of inhoudingen van wettelijke uitkeringen inzake arbeidsongeschiktheid, veroorzaakt door schuld of toedoen van de werknemer dan wel het gevolg zijnde van enige wettelijke bepaling, blijven ten laste van de werknemer.
3. Onder loon wordt in artikel 58 verstaan het naar tijdsruimte vastgestelde loon met inbegrip van eventueel regelmatig genoten, naar tijdsduur bepaalde toeslagen.

Artikel 57 Ziekmelding en controlevoorschriften

1. De regeling in dit artikel is van kracht, tenzij door de werkgever andere instructies zijn gegeven.
2. Ziekmelding:
Ingeval van arbeidsongeschiktheid is de werknemer verplicht de werkgever daarvan in kennis te stellen op de eerstvolgende werkdag voor 09.00 uur.
3. Geneeskundige hulp inroepen:
De werknemer moet binnen een redelijke termijn geneeskundige hulp inroepen en dient zich gedurende het gehele verloop van de arbeidsongeschiktheid onder behandeling van de behandelend geneeskundige te stellen en diens voorschriften op te volgen.
4. Verplichting om thuis te blijven:
 - a. De werknemer blijft thuis tot het eerste bezoek van (een rapporteur of geneeskundige van) de door de werkgever ingeschakelde ARBO-dienst heeft plaatsgehad.
 - b. Na het eerste bezoek blijft de werknemer thuis:
 - 's morgens tot 10.00 uur;
 - 's middags van 12.00 uur tot 14.00 uur.Buiten deze uren mag de werknemer zijn woning verlaten.
 - c. Indien de ongeschiktheid langer dan 2 weken duurt, vervalt de verplichting om thuis te blijven, tenzij door de ARBO-dienst anders wordt bepaald.
 - d. De verplichting om thuis te blijven geldt niet van 's middags 17.00 uur tot 18.00 uur of indien de werknemer een bezoek brengt aan de behandelend arts van de door de werkgever ingeschakelde ARBO-dienst, dan wel indien de werknemer zijn arbeid hervat of passende arbeid gaat verrichten.
 - e. De ARBO-dienst kan op verzoek van de werknemer vrijstelling verlenen van de verplichting om thuis te blijven.
5. Controle mogelijk maken
 - a. De werknemer is verplicht controle door de door de werkgever ingeschakelde ARBO-dienst c.q. een rapporteur of geneeskundige daarvan, die zich met een daartoe strekkende machtiging als zodanig kan legitimeren, mogelijk te maken. Daartoe dient hij op zijn woon- of verblijfplaats bereikbaar te zijn of er zorg voor te dragen dat de ARBO-dienst kan vernemen waar hij bereikbaar is.
 - b. Indien de werknemer verhuist, of na een tijdelijk verblijf elders weer thuis verblijft, meldt hij dit tevoren doch uiterlijk binnen 24 uur aan de werkgever.
6. Verblijf in het buitenland
 - a. De werknemer heeft voor een meerdaags verblijf in het buitenland toestemming van de geneeskundige van de ARBO-dienst nodig.

- b. Op verzoek van de ARBO-dienst wordt bij ziekmelding of op een door de ARBO-dienst nader te bepalen tijdstip, door of namens de in het buitenland verblijvende werknemer, een door de behandelend arts afgegeven bewijs van arbeidsongeschiktheid overgelegd.
7. Verplichtingen om op het spreekuur te verschijnen
 - a. De werknemer die zijn arbeid niet heeft hervat geeft gehoor aan een oproep om te verschijnen op het spreekuur van de door de werkgever ingeschakelde ARBO-dienst.
 - b. Indien de werknemer verhinderd is aan een oproep, bedoeld in het vorige lid, te voldoen deelt hij dit onverwijld mede aan de ARBO-dienst, onder opgave van de reden van verhindering.
 - c. In het geval, bedoeld onder b, blijft de werknemer thuis tot het bezoek van de geneeskundige of van de rapporteur heeft plaatsgehad. Het bepaalde in lid 4 sub d is van overeenkomstige toepassing.
 8. Hervatten bij herstel
 - a. De werknemer hervat zijn arbeid zodra hij zich hiertoe in staat acht.
 - b. Indien de werknemer andere arbeid dan zijn arbeid gaat verrichten, meldt hij dit tevoren doch uiterlijk binnen 24 uur aan de werkgever.
Tijdens arbeidsongeschiktheid bestaat de mogelijkheid dat de werknemer vervangende werkzaamheden uitvoert.
 - c. Op de werknemer, die binnen 3 dagen na werkherhaling het werk opnieuw staakt omdat hij meent niet tot het werk in staat te zijn, is het in lid 9 bepaalde van overeenkomstige toepassing.
 9. Niet hervatten ondanks herstelverklaring
 - a. De werknemer die op de dag, met ingang waarvan de door de werkgever ingeschakelde ARBO-dienst hem geschikt heeft geacht zijn arbeid te verrichten, meent niet tot hervatting in staat te zijn, deelt dit onverwijld mede aan de werkgever en verschijnt op het eerstvolgende spreekuur van de ARBO-dienst.
 - b. Indien de werknemer bedoeld onder a. verhinderd is op het spreekuur van de ARBO-dienst te verschijnen, deelt hij dit onverwijld mede aan de ARBO-dienst, onder opgave van de reden van de verhindering.
 - c. In het geval, bedoeld onder b, blijft de werknemer thuis tot het bezoek van de geneeskundige of van de rapporteur heeft plaatsgevonden. Het bepaalde in lid 4 sub d is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 58 Betalingsverplichtingen werkgever arbeidsongeschiktheid en regresrecht

Voor de uitkeringspercentages genoemd in dit artikel en bijlage II geldt dat de werknemer zich dient te houden aan de regels die bij ziekteverzuim in de onderneming gelden en voldoende medewerking dient te verlenen aan de reïntegratieverplichtingen volgens de Wet Verbetering Poortwachter (WVP). Beoordeling hiervan vindt plaats door een onafhankelijke deskundige zoals een bedrijfsarts of een arbeidsdeskundige.

1. Voor de vaststelling van de hoogte van het naar tijdruimte vastgestelde loon genoemd in de leden van dit artikel en bijbehorende bijlage II leden 1 en 2 wordt uitgegaan van de bepalingen opgenomen in artikel 7:629 BW, te weten het loon waarop de werknemer - ware hij niet arbeidsongeschikt geworden - aanspraak had kunnen maken.
2. Werknemers waarvan het dienstverband tijdens arbeidsongeschiktheid eindigt hebben met ingang van de dag na het einde van het dienstverband geen recht op de wettelijke loondoorbetalingsverplichting zoals genoemd in artikel 7:629 BW, alsmede de aanvullingen zoals in dit artikel vermeld.
3. Volledig en duurzaam arbeidsongeschikte werknemers die binnen de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid de Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) instromen, hebben recht op de aanvullingen op de loondoorbetalingsverplichting zoals in dit artikel opgenomen.
4. **Loondoorbetalingsverplichtingen eerste periode van 26 weken (binnen het 1e jaar van arbeidsongeschiktheid)**
 - a. Bij arbeidsongeschiktheid zal aan de werknemer gedurende de eerste 26 weken van de wettelijke periode, als genoemd in artikel 7:629 BW, 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon worden doorbetaald.
 - b. Tijdens de eerste 26 weken van de wettelijke periode als genoemd in artikel 7:629 BW ontvangt de werknemer, boven de wettelijke loondoorbetaling, een aanvulling tot 100% van het naar tijdruimte vastgestelde loon.
 - c. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt uitbetaling naar rato plaats.

5. **Loondoorbetalingsverplichtingen tweede periode van 26 weken (binnen het 1e jaar van arbeidsongeschiktheid)**
 - a. Bij arbeidsongeschiktheid zal aan de werknemer gedurende de tweede periode van 26 weken van de wettelijke periode, als genoemd in artikel 7:629 BW, 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon worden doorbetaald.
 - b. Tijdens de tweede periode van 26 weken van de wettelijke periode als genoemd in artikel 7:629 BW ontvangt de werknemer, boven de wettelijke loondoorbetaling, een aanvulling tot 90% van het naar tijdruimte vastgestelde loon.
 - c. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt uitbetaling naar rato plaats.
6. **Loondoorbetalingsverplichtingen tweede jaar van arbeidsongeschiktheid**
 - a. Bij arbeidsongeschiktheid zal aan de werknemer gedurende het 2e jaar van de wettelijke periode, als genoemd in artikel 7:629 BW, 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon worden doorbetaald.
 - b. Tijdens het 2e jaar van de wettelijke periode als genoemd in artikel 7:629 BW ontvangt de werknemer, boven de wettelijke loondoorbetaling, een aanvulling tot 75% van het naar tijdruimte vastgestelde loon. Indien de werknemer voldoende medewerking verleent aan de reïntegratieverplichtingen volgens de WVP wordt de aanvulling verhoogd tot 85% van het naar tijdruimte vastgestelde loon.
 - c. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt uitbetaling naar rato plaats.
7. **Loondoorbetalingsverplichtingen werknemers minder dan 35% arbeidsongeschikt.**
 Indien de werknemer in aansluiting op de periode van arbeidsongeschiktheid genoemd in lid 6 van dit artikel volgens het UWV arbeidsongeschikt is of eerder als dit objectief is vastgesteld, maar minder dan 35%, en zolang het dienstverband gecontinueerd wordt bij dezelfde werkgever, ontvangt de werknemer 90% van het naar tijdruimte vastgestelde loon gedurende maximaal 5 jaar. Zie voor de ontslagmogelijkheid artikel 12.
8. Voor de werknemer die arbeidsongeschikt is geworden tussen 1 januari 2004 tot en met 31 december 2005 geldt een overgangsregeling. Deze regeling is opgenomen in bijlage II.
9. Voor de vaststelling van aanvulling de uitkering als genoemd in bijlage II lid 3, worden mede begrepen uitkeringen en/of inkomsten die hierop in mindering zijn gebracht.
10. Indien en voor zover de Ziektewet- en/of WAO-uitkering via de werkgever wordt uitgekeerd en deze uitkeringen na aftrek van de voorgeschreven inhoudingen hoger zijn dan het voor de werknemer geldende loon, is de werkgever verplicht ook het meerdere aan de werknemer uit te betalen.
11. Voor de vaststelling van de hoogte van de aanvulling op de loondoorbetalingsverplichting als bedoeld in de vorige leden, geldt dat de werknemer niet meer zal ontvangen dan het overeengekomen naar tijdruimte vastgestelde loon.
12. De werkgever heeft op grond van artikel 6:107a BW een zelfstandig verhaalsrecht in geval van arbeidsongeschiktheid van een werknemer, veroorzaakt door een aansprakelijk te stellen derde.
13. Met betrekking tot de verplichting tot loondoorbetaling in geval van arbeidsongeschiktheid als gevolg van het verrichten van betaald werk voor derden, geldt artikel 10.
14. Met betrekking tot de vakantierchten in geval van arbeidsongeschiktheid geldt artikel 48.
15. Er bestaat een afzonderlijke regeling inzake arbeidsongeschiktheid.
 Hiervoor wordt/is door een aantal partijen in de agrarische sector een aparte CAO afgesloten (CAO-Szasas) Zie bijlage III.

Artikel 59 Verzuimbegeleiding

De werknemer maakt tijdens de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid aanspraak op verzuimbegeleiding welke voortvloeit uit de Wet Verbetering Poortwachter.

HOOFDSTUK VII

MOGELIJKHEID TOT MINDER WERKEN VOOR OUDERE WERKNEMERS

Artikel 60 Relatie met andere cao-bepalingen

1. Dit hoofdstuk heeft betrekking op oudere werknemers als bedoeld in artikel 2 lid 3.
2. Voor zover de bepalingen in dit hoofdstuk een afwijking betekenen van andere bepalingen in deze cao, treden de bepalingen in dit hoofdstuk in de plaats van die andere bepalingen.

Artikel 61 Inhoud overeenkomst met betrekking tot minder werken – geldt tot 1 januari 2008, zie lid 5 *

1. Er bestaat een regeling met betrekking tot minder werken voor oudere werknemers. De regeling wordt uitgevoerd door de Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid, waarvan het bestuur beslist bij individuele aanvragen of de regeling van toepassing kan zijn. Zonder dat aan het onderstaande rechten kunnen worden ontleend, zijn de hoofdlijnen van de regeling als volgt:
De oudere werknemer die:
gedurende minimaal 5 aaneensluitende jaren direct voorafgaand aan de ingangsdatum van de in dit artikel beschreven overeenkomst, in elk jaar gedurende tenminste 26 weken, als werknemer werkzaam is geweest in een of meer hoveniersbedrijven, kan onder de hierna genoemde voorwaarden gebruik maken van de mogelijkheid om zijn arbeidstijd te verkorten.
2. Hiertoe dient een schriftelijke overeenkomst te worden gesloten tussen de betreffende werkgever en werknemer.
3. Aan de overeenkomst zijn de volgende rechten en verplichtingen voor werkgever en werknemer verbonden:
 - a. De werknemer werkt gedurende 4 dagen per week.
 - b. Het bruto weekloon van de werknemer bedraagt in totaal 90% van het bruto weekloon dat de betreffende werknemer zou hebben verdiend, indien geen overeenkomst tot minder werken, zoals omschreven in dit hoofdstuk, zou zijn gesloten. In afwijking hiervan geldt voor werknemers van 58 jaar en ouder een bruto weekloon van 95%.
 - c. Een-negende deel van het bruto weekloon waarop de werknemer recht heeft op grond van de in dit artikel beschreven overeenkomst, wordt geacht betrekking te hebben op de vijfde (niet gewerkte) arbeidsdag. In afwijking hiervan geldt voor werknemers van 58 jaar en ouder dat drie-negentiende deel van het loon geacht wordt betrekking te hebben op de vijfde arbeidsdag.
 - d. De werknemer ontvangt vakantiegeld op basis van het door hem feitelijk verdiende brutoloon.
 - e. De werknemer heeft recht op 22,5 vakantiedagen per jaar en op 80% van het aantal ADV dagen waarop recht zou bestaan, indien geen overeenkomst tot minder werken, zoals omschreven in dit hoofdstuk, zou zijn gesloten. In afwijking hiervan hebben werknemers van 58 jaar en ouder recht op 23,75 vakantiedagen per jaar.
 - f. De werknemer ontvangt een reiskostenvergoeding op basis van 4 werkdagen per week.
 - g. De werkkledingtoeslag wordt vastgesteld op 80% van de bedragen genoemd in artikel 39.
 - h. Werknemer en werkgever leggen in hun overeenkomst een met name genoemde dag vast, waarop de werknemer niet werkt. Van de aldus vastgelegde vrije dag kan incidenteel, in onderlinge overeenstemming, worden afgeweken.
 - i. Het is de werknemer niet toegestaan om op de vrije dag die ontstaat door het sluiten van de in dit hoofdstuk beschreven overeenkomst, hovenierswerkzaamheden te verrichten, hetzij op basis van een arbeidsovereenkomst, hetzij in de zelfstandige uitoefening van zijn beroep of bedrijf.
4. De werknemer van 55 jaar en ouder die van bovenstaande regeling geen gebruik maakt en wel aan de voorwaarden, zoals in lid 1 beschreven, voldoet, heeft recht op 4 extra betaalde vakantiedagen (senioren-dagen) per kalenderjaar, mits hij volledig blijft werken.
5. Op de werknemer die voor 1 januari 2008 reeds gebruik maakt van deze regeling blijft bovenstaande regeling ook na 1 januari 2008 van kracht.

Artikel 61A Inhoud overeenkomst met betrekking tot minder werken – geldt vanaf 1 januari 2008 *

1. Er bestaat een regeling met betrekking tot minder werken voor oudere werknemers. De regeling wordt uitgevoerd door de Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid, waarvan het bestuur beslist bij individuele aanvragen of de regeling van toepassing kan zijn. Zonder dat aan het onderstaande rechten kunnen worden ontleend, zijn de hoofdlijnen van de regeling als volgt:
De oudere werknemer die:
gedurende minimaal 5 aaneensluitende jaren direct voorafgaand aan de ingangsdatum van de in dit artikel beschreven overeenkomst, in elk jaar gedurende tenminste 26 weken, als werknemer werkzaam is geweest in een of meer hoveniersbedrijven, kan gedurende maximaal 6 jaar onder de hierna genoemde voorwaarden gebruik maken van de mogelijkheid om zijn arbeidstijd te verkorten.
2. Hiertoe dient een schriftelijke overeenkomst te worden gesloten tussen de betreffende werkgever en werknemer.
3. Aan de overeenkomst zijn de volgende rechten en verplichtingen voor werkgever en werknemer verbonden:
 - a. De werknemer werkt gedurende 4 dagen per week.
 - b. Het bruto weekloon van de werknemer bedraagt in totaal 90% van het bruto weekloon dat de betreffende werknemer zou hebben verdiend, indien geen overeenkomst tot minder werken, zoals omschreven in dit hoofdstuk, zou zijn gesloten.
 - c. Een-negende deel van het bruto weekloon waarop de werknemer recht heeft op grond van de in dit artikel beschreven overeenkomst, wordt geacht betrekking te hebben op de vijfde (niet gewerkte) arbeidsdag.
 - d. De werknemer ontvangt vakantiegeld op basis van het door hem feitelijk verdiende brutoloon.
 - e. De werknemer heeft recht op 22,5 vakantiedagen per jaar en op 80% van het aantal ADV dagen waarop recht zou bestaan, indien geen overeenkomst tot minder werken, zoals omschreven in dit hoofdstuk, zou zijn gesloten.
 - f. De werknemer ontvangt een reiskostenvergoeding op basis van 4 werkdagen per week.
 - g. De werkkledingtoeslag wordt vastgesteld op 80% van de bedragen genoemd in artikel 39.
 - h. Werknemer en werkgever leggen in hun overeenkomst een met name genoemde dag vast, waarop de werknemer niet werkt. Van de aldus vastgelegde vrije dag kan incidenteel, in onderlinge overeenstemming, worden afgeweken.
 - i. Het is de werknemer niet toegestaan om op de vrije dag die ontstaat door het sluiten van de in dit hoofdstuk beschreven overeenkomst, hovenierswerkzaamheden te verrichten, hetzij op basis van een arbeidsovereenkomst, hetzij in de zelfstandige uitoefening van zijn beroep of bedrijf.
4. De oudere werknemer die van bovenstaande regeling geen gebruik maakt en wel aan de voorwaarden, zoals in lid 1 beschreven, voldoet, heeft gedurende maximaal 6 jaar recht op 4 extra betaalde vakantiedagen (senioren-dagen) per kalenderjaar, mits hij volledig blijft werken.
5. De totale duur van de eventuele gecombineerde regelingen, zoals genoemd in lid 3 en 4, bedraagt gezamenlijk maximaal 6 jaar.

Artikel 62 Vervallen *

Artikel 63 Financiering

De Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid vergoedt aan de werkgever het deel van het bruto weekloon, genoemd in artikel 61 lid 3 sub c en 61 A lid 3 sub c. Daarnaast vergoedt deze stichting aan de werkgever de 4 vakantiedagen, genoemd in artikel 61 lid 4 en 61 A lid 4.

HOOFDSTUK VIII

BEPALINGEN VAN SOCIALE AARD

Artikel 64 Arbeidsomstandigheden

1. Werknemers kunnen volgens de volgende staffel, voor rekening van de werkgever een gericht arbeidsgezondheidskundig onderzoek laten verrichten via Commit of, een andere gecertificeerde Arbodienst:
 - vanaf 25 tot en met 44 jaar: eenmaal per 3 jaar;
 - vanaf 45 tot en met 49 jaar: eenmaal per 2 jaar;
 - vanaf 50 jaar: jaarlijks.
2. De werkgever is verplicht om werknemers die regelmatig spuitwerkzaamheden met giftige stoffen verrichten in de gelegenheid te stellen om jaarlijks door middel van een medisch onderzoek te laten vaststellen of zij deze werkzaamheden zonder bezwaar kunnen verrichten.
Het onderzoek dient door Commit, danwel een andere gecertificeerde Arbo-dienst te worden uitgevoerd.
De kosten van dit onderzoek zijn voor rekening van de werkgever.
3. Het is verboden te werken in een behandeld gewas of ruimte binnen 24 uur na de behandeling of zoveel langer waar dit nodig is om gezondheidsrisico's te voorkomen.
4. De werkgever is verplicht bij het werken langs de weg uitsluitend te werken met werknemers die daartoe een specifieke opleiding hebben genoten.
5. De werkgever is verplicht om ten aanzien van schuil- en schaftgelegenheden de voor hem van toepassing zijnde bepalingen in het Arbeidsomstandighedenbesluit in acht te nemen.
6. De werkgever zal bevorderen dat de werknemers een EHBO-diploma behalen en instandhouden. De cursus- en examenkosten zullen door de werkgever worden vergoed.
7. Indien op de werkplek geen toiletgelegenheid aanwezig is, heeft de werknemer het recht om elders, op een zo dichtbij mogelijk gelegen plek, een toilet te bezoeken.

Artikel 64A Branche RI&E *

1. Er is een branche Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) ontwikkeld voor de sector Hoveniers. De meest recente branche RI&E is schriftelijk en digitaal beschikbaar en is te downloaden via www.stigas.nl. De schriftelijke RI&E is op te vragen bij Stigas, als onderdeel van Colland.
2. Partijen stemmen in met deze RI&E-methodiek. Het branchespecifieke RI&E-instrument is naar de stand van de wetenschap en conform het model zoals bedoeld in het Arbobesluit artikel 2, lid 14b, ontwikkeld en wordt diensgevolge geacht actueel, volledig en betrouwbaar te zijn.
3. Indien een bedrijf de diensten met betrekking tot deskundige bijstand, conform de artikelen 13 en 14 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 zoals deze is gewijzigd op 1 juli 2005, betreft van één van de gecertificeerde arbodiensten, verklaren partijen dat ook elders werkzame gecertificeerde deskundigen zonder (aanvullende) werknemersovereenstemming kunnen worden aangewezen als externe deskundige ondersteuning bij uitvoering en toetsing van een RI&E conform artikel 14 lid 1 sub a. van de Arbeidsomstandighedenwet 1998.
Deze mogelijkheid geldt ook indien gebruik wordt gemaakt van de maatwerkregeling.
4. Partijen hechten aan het tot stand brengen van een zo goed mogelijk arbobeleid in de sector en streven er voortdurend naar een adequate en op de sector toegesneden vorm van deskundige ondersteuning hierbij voor werkgevers en werknemers aan te bieden.

Artikel 65 Sociale zaken

1. De werkgever zal eenmaal per jaar het gevoerde sociaal beleid binnen de onderneming met zijn werknemers bespreken.
2. De werkgever is verplicht, voorafgaande aan de aanschaf van nieuwe machines of werktuigen, de betrokken werknemers te raadplegen over aan deze machines of werktuigen verbonden ergonomische en veiligheidsaspecten.

Artikel 66 Gewetensbezwaren

1. Partijen bij de cao voor het Hoveniersbedrijf in Nederland erkennen dat een werknemer, die gewetensbezwaren heeft ten aanzien van zijn werk of een onderdeel daarvan, zich in een ernstige persoonlijke conflictsituatie bevindt, waardoor de vervulling van de overeengekomen arbeid bij hem op onoverkomelijke bezwaren kan stuiten.
2. De werkgever zal een ernstig gewetensbezwaar van de werknemer eerbiedigen door, voor zover in redelijkheid mogelijk, aan de betrokken werknemers vervangende gelijkwaardige arbeid aan te bieden. De werknemer die zich op een ernstig gewetensbezwaar beroept, zal hem door de werkgever aangeboden vervangende gelijkwaardige arbeid aanvaarden.
3. De werknemer zal de werkgever schriftelijk en gemotiveerd van zijn gewetensbezwaren in kennis stellen en de daaraan zijns inziens verbonden consequenties met betrekking tot zijn functie-uitoefening aangeven.
4. De werknemer zal, indien hij wegens een ernstig gewetensbezwaar een opdracht weigert uit te voeren, de eventueel uit deze weigering voortvloeiende schade naar vermogen beperken.
5. Ingeval een werknemer op grond van ernstige gewetensbezwaren incidenteel arbeid weigert, zal niet om die reden tot ontslag worden overgegaan noch de dienstbetrekking worden beëindigd.

Artikel 67 Pensioenfondsen voor de Landbouw

1. Er geldt een pensioenregeling conform bepalingen in Statuten en Reglementen van het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw. Zie bijlage III.
2. Deelname is verplicht met inachtneming van het gestelde in deze pensioenregeling.

Artikel 68 Regeling vrijwillig vervroegd uittreden

Er bestaat een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst inzake vrijwillig vervroegde uittreding van werknemers. Partijen bij deze cao zijn deze afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen samen met andere agrarische sectoren. Sinds 1 januari 2003 bestaat de mogelijkheid van deeltijd vut. Zie bijlage III voor nadere informatie over de cao-SUWAS.

Artikel 68A BPL Plus pensioen

Er bestaat een BPL-Plus pensioenregeling, die de werknemer de mogelijkheid biedt het pensioen op individuele basis aan te vullen. Zie bijlage III.

Artikel 69 Sociale fondsen *

Er bestaat een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst inzake de Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid (cao-Colland). Partijen bij deze cao zijn deze afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen met andere agrarische sectoren. Zie bijlage III met nadere informatie over de cao-Colland. De jaarlijkse heffing voor deze sociale fondsen wordt berekend naar het BTER-loon als bedoeld in artikel 1A lid 1 sub t. Als maximum dagloon per dag wordt aangehouden anderhalf maal het maximum premiedagloon waarover de premies werknemersverzekeringen worden geheven.

Artikel 70 Aanvullingsfonds ziekte en arbeidsongeschiktheid

Er bestaat een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst inzake een aanvullingsfonds bij ziekte en arbeidsongeschiktheid (cao-Sazas). Zie voor nadere informatie bijlage III.

Artikel 71 en 72 Vervallen *

HOOFDSTUK IX

GESCHILLEN EN SCHORSING

Artikel 73 Geschillencommissie

1. Er bestaat een geschillencommissie die ingeval van geschillen omtrent de uitleg van de cao, een niet-bindend advies geeft. ⁴⁾ De commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de cao-partijen. Verzoeken om een advies kunnen worden ingediend door een of meer cao-partijen, individuele werknemers en/of werkgevers. Het bovenstaande laat hetgeen bepaald is in artikel 74 onverlet.
2. De geschillencommissie doet tevens uitspraken in geschillen omtrent functiewaardering, conform de beroepsprocedure zoals is opgenomen in het handboek "Functiewaardering groene sector". Zie ook bijlage VIII van deze cao. De commissie laat zich bijstaan door functiewaarderingsdeskundigen. De uitspraak is in dit geval wel bindend.

Artikel 74 Overige geschillen

Alle geschillen omtrent de toepassing van deze cao of omtrent arbeidsovereenkomsten, gesloten tussen werkgevers en werknemers die aan deze cao gebonden zijn, worden, tenzij de bij een geschil betrokken partijen uitdrukkelijk anders overeengekomen zijn, beslist door de gewone rechter.

Artikel 75 Schorsing

Gronden voor schorsing.

1. De werkgever mag, in afwijking van artikel 7:628 BW, een werknemer schorsen met inhouding van loon in navolgende gevallen:
 - a. als er een dringende reden is tot ontslag, als bedoeld in artikel 7:678 BW en indien de werkgever nog niet tot ontslag wil overgaan. De schorsing kent een duur van maximaal twee weken.
 - b. bij verdenking van een vergrijp dat een dringende reden tot ontslag, als bedoeld in artikel 7:677 BW, zou kunnen zijn.
2. In de situatie genoemd in lid 1 sub b wordt onmiddellijk een onderzoek gesteld of sprake is van een vergrijp. Blijkt dit niet het geval te zijn dan zal het ingehouden loon alsnog worden uitbetaald en zal de werknemer worden gerehabiliteerd. Blijkt het vergrijp wel te zijn begaan, dan kan, ook als het ontslag volgt, het loon worden ingehouden over maximaal 3 weken.
3. Schorsing moet schriftelijk worden bevestigd aan de werknemer met de vermelding van de reden en de duur van de schorsing.

4) Het adres van de geschillencommissie is: Groencentrum Nederland, Postbus 1010, 3990 CA te Houten.

HOOFDSTUK X

SLOTBEPALINGEN

Artikel 76 Tussentijdse wijzigingen

1. Indien gedurende het in artikel 78 genoemde tijdvak zich buitengewone omstandigheden voordoen, welke naar het oordeel van een of meer der contracterende organisaties aanleiding dienen te zijn tot het aanbrengen van tussentijdse wijzigingen in deze cao, is iedere organisatie bevoegd de overige contractanten tot het voeren van een bespreking hieromtrent op te roepen. Deze laatste zijn verplicht aan dit verzoek gevolg te geven.
2. Indien omtrent de aan te brengen wijzigingen alsdan geen overeenstemming wordt bereikt, wordt het geschil beslist door een arbitragecommissie. De bij het geschil betrokken partijen verzoeken de president van de arrondissementsrechtbank te Den Haag de arbitragecommissie aan te wijzen. De arbitragecommissie stelt zelf regels omtrent de behandeling van het geschil.
3. De uitspraak der commissie is voor beide partijen bindend, behoudens uiteraard de eventueel van overheidswege vereiste goedkeuring.

Artikel 77 Dispensatie

1. Er bestaat de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen van een of meer bepalingen van deze cao.
2. Een werkgever kan slechts ontheffing aanvragen ingeval van zwaarwichtige redenen.
3. Aanvragen als bedoeld in lid 2 kunnen via de werkgeversorganisatie worden ingediend.
4. Cao-partijen stellen een dispensatiecommissie in die de verzoeken beoordeelt.

Artikel 78 Tijdvak CAO *

1. Deze cao geldt voor de periode van 1 maart 2007 tot en met 28 februari 2009.
2. Op 28 februari 2009 eindigt de cao, zonder dat opzegging vereist is. Zolang echter geen nieuwe afspraken zijn gemaakt door partijen, behoudt de cao haar geldigheid tot maximaal 1 jaar na de bovenvermelde datum.

BIJLAGE I Protocollen

Protocol I Structurele thema's

1. Partijen bij de cao zijn van oordeel dat de ontwikkeling van de werkgelegenheid en arbeidsvoorziening in de bedrijfstak en daarbuiten onderwerp van gezamenlijke bespreking van de ondernemers- en werknemersorganisaties dient te vormen. Partijen streven naar groei van de werkgelegenheid in de bedrijfstak.
 - Op grond van het bovenstaande verklaren partijen er mee in te stemmen dat in het 'georganiseerd overleg' op nader te regelen tijden, maar in elk geval tenminste drie maal per jaar, de situatie en de ontwikkeling van de hoveniersbranche wordt behandeld.
 - De onderwerpen die in het bedoelde overleg besproken kunnen worden, zijn onder meer de volgende:
 - a. CAO en arbeidsvoorziening;
 - b. Fondsen;
 - c. Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim;
 - d. Scholing.
2. De werkgever is verplicht om bij een voorgenomen fusie, overdracht van de zeggenschap over de onderneming, beëindiging of inkrimping van de werkzaamheden van de onderneming of van een onderdeel daarvan, in een zo vroeg mogelijk stadium vooraf overleg te plegen met de werknemersorganisaties, partij bij deze overeenkomst, en een regeling te treffen voor de gevolgen van deze maatregelen voor de bij deze organisaties aangesloten werknemers.
3. Faciliteiten vakbondswerk in de onderneming
De werkgever zal op verzoek van een of meer werknemersorganisaties, partij bij deze cao, publicatieborden op de daartoe bestemde plaatsen ter beschikking stellen voor:
 - het doen van mededelingen van zakelijke aard ten aanzien van de eigen onderneming of de eigen bedrijfstak;
 - het bekend maken van de namen van de in het rayon werkzame bestuurders van de werknemersorganisaties;
 - de kandidaatstelling van leden van de ondernemingsraad;
 - het aankondigen van vergaderingen van werknemersorganisaties.Een exemplaar van de te publiceren berichten en mededelingen wordt vooraf ter kennisname van de werkgever gebracht. In bijzondere omstandigheden, wanneer het bedrijfsbelang dit naar het oordeel van de werkgever vordert, kan het verlenen van de faciliteiten worden opgeschort.
Dit zal niet geschieden dan na tijdige voorafgaande kennisgeving aan de betrokken werknemersorganisaties. Indien verschil van inzicht rijst over de wijze van toekenning en gebruikmaking van faciliteiten in de onderneming en de daarbij gemaakte afspraken, kan ieder der betrokken partijen dit verschil van inzicht onderwerpen aan het oordeel van de geschillencommissie bij de cao en daarbij het verzoek doen om goede diensten te verlenen. In overleg met de bedrijfsleiding kan vergaderruimte binnen de onderneming, ten behoeve van vergaderingen en in het algemeen ten behoeve van het onderhouden van contacten met de leden van de vakorganisaties, beschikbaar gesteld worden. Het gebruik van deze vergaderruimte geschiedt in beginsel buiten of aansluitend aan de normale werktijden op basis van een tijdig ingediende aanvraag bij de bedrijfsleiding.
4. Vakbondscontactperso(o)n(en)
 - a. Partijen anderzijds zijn bevoegd in ondernemingen met minder dan 20 werknemers, voor zover niet reeds een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging is gevormd in overleg met de betrokken werknemers, uit hun midden, een vakbondscontactpersoon aan te wijzen. In bedoelde bedrijven met 20 werknemers of meer kunnen maximaal 3 vakbondscontactpersonen worden aangewezen.
 - b. De aanwijzing van een vakbondscontactperso(o)n(en) geschiedt voor de duur van 2 jaar, de aanwijzing kan daarna terstond wederom voor een periode van 2 jaar plaatsvinden.
 - c. Door partijen anderzijds zal schriftelijk aan de ondernemer worden meegedeeld wie als contactpersoon is aangewezen.
 - d. De vakbondscontactperso(o)n(en) geniet dezelfde rechtsbescherming als een lid van een ondernemingsraad.

Protocol II OR-platform

Partijen streven er naar een project in te dienen ten laste van het B-deel van de CAO voor de agrarische en aanverwante sectoren inzake Sociaal Fonds Colland Arbeidsmarktbeleid ter financiering van het OR-platform.

Protocol III Toetreders hoveniersbranche

De artikelen 5A en 23 lid 2 komen met ingang van 1 maart 2009 te vervallen. Bij onderhandelingen over een nieuwe cao kunnen sociale partners voorstellen formuleren over de toetreders.

Protocol IV Overbruggingsfonds

Partijen zien er op toe dat de gemaakte afspraken inzake de werkgeversreserve uit het OBF worden gerespecteerd.

Protocol V Verbreding CAO

Partijen zullen gedurende de looptijd van de CAO een studie verrichten naar de mogelijkheden om UTA-functies, waarvan de beloning naar verwachting binnen de in de CAO genoemde loonschalen vallen, te beschrijven en te waarderen. In latere CAO-onderhandelingen zal gesproken worden over het eventueel opnemen van deze functieomschrijvingen in de CAO, bijvoorbeeld telefoniste/receptioniste en secretaresse.

Protocol VI Functieomschrijving

Ten aanzien van de referentiefunctie van servicemedewerker interieurbeplanter zal onderzocht worden of deze in functiegroep 2 of 3 thuishoort. Aansluitend zullen overgangsmaatregelen worden getroffen.

Protocol VII Naleving

Gedurende de vorige cao-periode hebben sociale partners een verkennend onderzoek verricht naar de mate waarin de cao-afspraken al dan niet worden toegepast en worden nageleefd. Doelstelling van het onderzoek is geweest het bevorderen van naleving van de cao en het toegankelijk maken van gemaakte afspraken om naleving te bevorderen.

Tijdens de looptijd van deze cao zullen sociale partners zich gaan richten op het geven van voorlichting over (het belang van) naleving van de cao en over cao-bepalingen die onduidelijk, of in de praktijk moeilijk toe te passen zijn, of anderszins. Sociale partners zullen de wijze waarop de voorlichting wordt georganiseerd en welke onderdelen aan de orde komen nader afstemmen.

Sociale partners vinden het van belang dat de cao op de juiste manier wordt toegepast en wordt nageleefd. Na de voorlichtingsfase zullen sociale partners bezien hoe zij invulling zullen geven aan controle op de naleving van de cao. Zij zullen daarom vaststellen of in de praktijk daadwerkelijk sprake is van naleving. Gecontroleerd wordt of de bepalingen van de cao algemeen en volledig worden nageleefd. Bij ernstige overtredingen kunnen los van de rechtsgang, de feiten worden voorgelegd aan de geschillencommissie. Bij constatering van structurele overtredingen van de cao zullen sociale partners onderzoeken welke maatregelen getroffen zullen worden om naleving te bevorderen.

Mogelijk dat werkgever en werknemer verplicht worden aan te tonen dat zij de bepalingen van de cao getrouw naleven. De werkgever dient hiertoe een deugdelijke loon- en arbeidsadministratie te voeren, waaronder mede wordt begrepen de verstrekking van een loonspecificatie, zoals genoemd in artikel 22 lid 1. Daarnaast is de werkgever verplicht partijen of de instantie die namens hen optreedt toegang te verschaffen tot zijn bedrijf en de nog nader te specificeren bedrijfsgegevens. Indien deze verplichting niet (tijdig) wordt nagekomen, zal dit worden afgedwongen via de geschillencommissie of via de rechter, waarbij tevens voor schade die partijen ofwel de ingeschakelde instantie hebben geleden, een vergoeding kan worden gevraagd.

In dit project zal de privacy van de betrokkenen gewaarborgd worden door middel van de regels uit de Wet Bescherming

Persoonsgegevens.

Protocol VIII

Leeftijdsbewust personeelsbeleid

Partijen willen met het maken van afspraken over leeftijdsbewust personeelsbeleid arbeidsongeschiktheid en vroegtijdige uitval van de ouder wordende hovenier voorkomen. Om dit te realiseren zullen partijen bij deze cao gedurende de looptijd de mogelijkheden binnen de bedrijfstak onderzoeken om te komen tot afspraken rondom leeftijdsbewust personeelsbeleid.

De volgende mogelijkheden worden onder andere onderzocht:

- het inzetten van onder andere machines om zware belastende werkzaamheden uit te voeren;
- het vrijstellen van de oudere werknemers van bepaalde belastende werkzaamheden, of hen een coachende/begeleidende rol/functie toe te kennen;
- aangepaste arbeidsomstandigheden en/of arbeidstijden;
- het verminderen van werkdruk;
- verminderen van reistijden;
- het volgens van cursussen over gezond werken.

Partijen bij de cao zullen eventuele andere mogelijkheden in het onderzoek meenemen.

Na het onderzoek zullen ook de gevolgen en de eventuele consequenties met betrekking tot de huidige seniorenregeling mede in beschouwing worden genomen, ook gelet op de veranderende pensioenregeling.

Overgangsbepaling

De overgangsbepalingen gelden voor de werknemer die arbeidsongeschikt is geworden (met uitsluiting van de werknemers waarvan het dienstverband tijdens arbeidsongeschiktheid is beëindigd) in de periode vanaf 1 januari 2004 tot en met 31 december 2005

1. Loondoorbetalingsverplichtingen gedurende het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid

- a. Bij arbeidsongeschiktheid zal aan de werknemer gedurende het eerste jaar van de wettelijke periode, als genoemd in artikel 7:629 BW, 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon worden doorbetaald.
- b. Tijdens het eerste jaar van de wettelijke periode als genoemd in artikel 7:629 BW ontvangt de werknemer, boven de wettelijke loondoorbetaling, een aanvulling tot 100% van het naar tijdruimte vastgestelde loon.
- c. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt uitbetaling naar rato plaats

2. Loondoorbetalingsverplichtingen tweede jaar van arbeidsongeschiktheid

- a. Bij arbeidsongeschiktheid zal aan de werknemer gedurende het tweede jaar van de wettelijke periode, als genoemd in artikel 7:629 BW, 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon worden doorbetaald.
- b. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt uitbetaling naar rato plaats

3. Loondoorbetalingsverplichtingen derde en vierde jaar van arbeidsongeschiktheid

Voor de vaststelling van de hoogte van het uitkeringsloon genoemd in de hierna genoemde sub leden a en b van dit lid wordt uitgegaan van de systematiek toegepast door UWV en waarbij in de toekomst rekening wordt gehouden met de nog in te voeren Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Wet Walvis), rekening houdend met de nog te maken of gemaakte afspraken door de sociale partners in de agrarische sector.

- a. In aansluiting op de eerste twee jaar van arbeidsongeschiktheid wordt over de dagen waarover de werknemer een Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA)- uitkering arbeidsongeschikt ontvangt krachtens de Wet werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen(WIA) deze uitkering als volgt aangevuld:
 - gedurende het eerste WIA jaar tot 100% van het vastgestelde uitkeringsloon.
 - gedurende het tweede WIA jaar tot 90 % van vastgestelde uitkeringsloon.
- b. Voor de werknemer die is ingedeeld in een arbeidsongeschiktheidspercentage tussen de 35% en 80% of tussen de 80% en 100% maar niet duurzaam arbeidsongeschikt is, wordt over dagen waarover de werknemer een uitkering krachtens de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) ontvangt, een aanvulling vastgesteld, op basis van een gedeelte van het naar tijdruimte vastgestelde uitkeringsloon als volgt:

Arbeidsongeschiktheid van	Tijdens het eerste WIA-jaar	Tijdens het tweede WIA-jaar
35 tot 45%	tot 100% van 28/70 ^{sib} uitkeringsloon	tot 90% van 28/70 ^{sib} uitkeringsloon
45 tot 55%	tot 100% van 35/70 ^{sib} uitkeringsloon	tot 90% van 35/70 ^{sib} uitkeringsloon
55 tot 65%	tot 100% van 42/70 ^{sib} uitkeringsloon	tot 90% van 42/70 ^{sib} uitkeringsloon
65 tot 80%	tot 100% van 50,75/70 ^{sib} uitkeringsloon	tot 90% van 50,75/70 ^{sib} uitkeringsloon
80-100%(niet duurzaam)	tot 100% van 70/70 ^{sib} uitkeringsloon	tot 90% van 70/70 ^{sib} uitkeringsloon

- c. Voor de werknemer die minder dan 35% arbeidsongeschikt is gelden gedurende de eerste twee jaren van arbeidsongeschiktheid de bepalingen opgenomen in de leden 1 en 2 van de overgangsregeling. Vanaf het derde jaar van arbeidsongeschiktheid geldt hetgeen is vermeld in artikel 58 lid 7.

BIJLAGE III Fondsen in relatie tot Colland

De agrarische en groene sector kent een lange historie als het gaat om sociale zekerheid en arbeidsmarkt. Door alle ontwikkelingen binnen de sector en met name het voortdurend wisselende overheidsbeleid veranderden de rechten en plichten van werkgevers en werknemers.

Daarnaast maakten de verschillende namen van uitvoerders en fondsen de correspondentie met de individuele werkgever en werknemer er niet overzichtelijker op. Daarom zijn de agrarische en groene sociale fondsen, op initiatief van onder andere de LTO Nederland, VHG, CUMELA Nederland, CNV BedrijvenBond en FNV Bondgenoten, per 1 januari 2005 ondergebracht in drie logische clusters: Pensioen, Verzekeren en Arbeidsmarktbeleid.

"Colland" is het gezicht van dit samenwerkingsverband voor de agrarische en groene sociale regelingen. De administratie van Colland wordt door Interpolis uitgevoerd.

Hieronder volgt een beknopte opsomming van de onderdelen uit de drie clusters en een korte uitleg over de toepassing van de regeling voor de hovenierssector. Het derde cluster, Arbeidsmarktbeleid, betreft de CAO-Colland.

De informatie in deze bijlage is niet volledig en hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

A. Pensioen

Het cluster Pensioen van Colland bestaat uit de fondsen BPL en Suwas I, die zelfstandig functioneren. De aangeboden diensten voor werkgevers en werknemers liggen op het gebied van:

- Pensioenregeling en VUT-regeling;
- Individuele spaarregeling;
- Prepensioen (spaarregeling).

B. Verzekeren

Verzekeren is het tweede cluster van Colland. Dit cluster bestaat uit het fonds SAZAS, dat zelfstandig functioneert. De aangeboden diensten voor werkgevers en werknemers liggen op het gebied van:

- Volledige loondoorbetaling;
- Wachtijstbemiddeling;
- Ondersteuning bij plaatsing bij andere werkgever;
- Aanvulling op de WAO en WIA;
- Begeleiding tijdens ziekte door een Arbodienst;
- Ziektekostenverzekering;

C. Arbeidsmarktbeleid

Het derde cluster, Arbeidsmarktbeleid wordt gevormd door Suwas II en het Overbruggingsfonds, die allemaal zelfstandig functioneren. Ook het fonds 'Colland Arbeidsmarktbeleid' valt onder dit cluster. Het cluster biedt werkgevers en werknemers:

- Scholing;
- Loonverzuimvergoeding;
- Cursussen;
- OR dagen;
- Risico-inventarisatie bij bedrijven;
- Financiële ondersteuning voor bedrijfsvoorlichting;
- Financiële ondersteuning vakbonden/werkgeversorganisaties;
- Preventieve Arbodienst;
- Seniorenregeling

Loosom voor heffingen

De jaarlijkse heffing voor Colland, wordt berekend via de heffingsgrondslag die is uitgewerkt in artikel 69.

Meer informatie over deze regelingen is te vinden op de website van Colland: www.colland.nl.

Voor vragen (ook over uw persoonlijke situatie) kunt u ook telefonisch terecht bij nummer 0900 – 1656565 (5 cent per minuut).

Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL)

Voor werknemers in de agrarische bedrijfstak geldt de pensioenregeling van het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL). De regeling wordt uitgevoerd door Interpolis

De pensioenregeling is met ingang van 1 januari 2007 ingrijpend gewijzigd. Als u bent geboren voor 1 januari 1966 en u werkte al voor 1 januari 2007 in de agrarische bedrijfstak dan zijn er waarschijnlijk overgangsmaatregelen voor u getroffen. Deze worden in uw jaarlijkse pensioenoverzicht nader uitgelegd. Als u meer informatie wilt over uw persoonlijke situatie, raden wij u aan contact op te nemen met Interpolis.

Werknemers die 21 jaar of ouder zijn en in dienst komen bij een agrarische onderneming beginnen meteen met hun pensioenopbouw. De pensioenopbouw stopt als de werknemer buiten de bedrijfstak gaat werken of met pensioen gaat.

Pensioen bij het BPL kan bestaan uit:

- ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar tot overlijden)
- partnerpensioen (uitkering voor de partner als de werknemer overlijdt)
- reparatie Anw-gat (een aanvulling op het partnerpensioen)
- wezenpensioen (uitkering voor de kinderen tot 18 jaar als de werknemer overlijdt)
- arbeidsongeschiktheidspensioen (een aanvulling op de WAO-uitkering)

BPL Plus Pensioen

Deelnemers aan het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw kunnen er voor kiezen om, naast de basisregeling, mee te doen aan de BPL Plus Pensioenregeling.

Hierbij kan een deelnemer er voor kiezen om bedragen te storten die vervolgens meelopen met het fondsrendement. Het pensioenkapitaal dat dan ontstaat (ingelegde bedragen plus rendement) wordt op pensioendatum omgezet in extra pensioenaanspraken.

Hoeveel deze vrijwillige aanvullingsregeling oplevert, is afhankelijk van het fondsrendement. Dit rendement kan in een jaar ook negatief zijn. Dat risico ligt bij de deelnemer.

Bel met Interpolis voor meer informatie.

SUWAS I

De vervroegde uittrekking is voor werknemers in agrarische sectoren in een aparte cao geregeld. De regeling wordt uitgevoerd door Interpolis onder verantwoordelijkheid van de Stichting uittrekking werknemers agrarische sectoren (SUWAS-I).

De SUWAS-regeling is een zogenaamde VUT-regeling en wordt op termijn afgebouwd. Zij geldt alleen nog voor werknemers die vóór 1 januari 1950 geboren zijn. Daarnaast gelden bepaalde voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een uitkering.

Mocht u nog in aanmerking denken te komen voor deze regeling dan raden wij u aan contact op te nemen met Interpolis. Dan hoort u ook alles over wat er mogelijk is met betrekking tot later met de VUT gaan, deeltijd-VUT, bijverdienen en pensioen opbouwen

SUWAS II Aanvulling WAO- en WW-uitkering oudere werknemers

1. Er bestaat een Stichting uitvoering WW- en WAO-aanvulling agrarische sectoren, hierna te noemen Suwas-II. Werkgevers en werknemers zijn gehouden tot naleving van alle verplichtingen welke bij of krachtens de statuten van deze stichting worden voorgeschreven. De statuten en reglementen van dit fonds worden geacht onderdeel te zijn van deze cao.
2. Deze stichting heeft ten doel voor oudere werknemers in de agrarische bedrijfstakken een aanvulling van de uitkering uit hoofde van de Werkloosheidswet en een aanvulling uit hoofde van de WAO-uitkering aan oudere arbeidsongeschikten te financieren uit daartoe door de werkgevers en/of werknemers in die bedrijfstakken verstrekte gelden.
3. Ten behoeve van het onder lid 2 geformuleerde doel zijn werkgevers een financiële bijdrage verschuldigd aan Suwas-II gelijk aan het bedrag ter grootte van 0% (niveau 1 januari 2006) van de in deze bijlage genoemde loonsom van werknemers bedoeld in deze cao.

De regeling wordt uitgevoerd door Interpolis onder verantwoordelijkheid van de Stichting uitvoering WW-aanvulling agrarische sectoren (Suwas-II).

Voor bijzonderheden kan contact worden opgenomen met Interpolis. Meer informatie over deze regeling is te vinden op de website van Colland: www.colland.nl.

Collectief fonds inzake betaling bij ziekte en arbeidsongeschiktheid (Sazas)

Diverse werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties in de agrarische sector hebben de mogelijkheid geschapen om de financiële risico's die ontstaan door ziekteverzuim af te dekken door deelname aan de Onderlinge Waarborg Maatschappij SAZAS. Dit is vastgelegd in een afzonderlijke cao die niet algemeen verbindend is verklaard. Werkgevers die bij de OWM SAZAS zijn aangesloten betalen premie aan de OWM.

Werkgevers ontvangen uitkeringen van de OWM SAZAS bij arbeidsongeschiktheid van werknemers en kunnen hiermee de risico's van de verplichtingen van de wet en deze cao tot doorbetaling bij arbeidsongeschiktheid afdekken.

Als werkgevers aangesloten zijn bij SAZAS, dan werknemers onder voorwaarden bij de OWM SAZAS verzekerd voor een Plus Pakket dat leidt tot (tijdelijk) hogere uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid. Daarnaast zijn werknemers dan eveneens verzekerd voor het WGA-hiaat. Voor het pluspakket en het WGA hiaat betalen werknemers een werknemerspremie. Voor de premies en meer informatie zie: www.colland.nl - optie verzekeren.

Telefoonnummers van de vestigingen van SAZAS: 0900-165 65 65.

BIJLAGE IV Enkele artikelen uit het Burgerlijk Wetboek (BW) en het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen (BBA) en de Arbeidstijdenwet

Artikel 6: 107a BW Verhaal

1. Indien iemand ten gevolge van een gebeurtenis waarvoor een ander aansprakelijk is, lichamelijk of geestelijk letsel oploopt, houdt de rechter bij de vaststelling van de schadevergoeding waarop de gekwetste aanspraak kan maken rekening met de aanspraak op loon die de gekwetste heeft krachtens artikel 629, lid 1, van Boek 7 of krachtens individuele of collectieve arbeidsovereenkomst.
2. Indien een werkgever krachtens artikel 629, lid 1, van Boek 7 of krachtens individuele of collectieve arbeidsovereenkomst verplicht is tijdens ziekte of arbeidsongeschiktheid van de gekwetste het loon door te betalen, heeft hij, indien de ongeschiktheid tot werken van de gekwetste het gevolg is van een gebeurtenis waarvoor een ander aansprakelijk is, jegens deze ander recht op schadevergoeding ten bedrage van de door hem betaalde loon, doch ten hoogste voor het bedrag, waarvoor de aansprakelijke persoon, bij het ontbreken van de loondoorbetalingsverplichting aansprakelijk zou zijn, verminderd met een bedrag, gelijk aan dat van de schadevergoeding tot betaling waarvan de aansprakelijke persoon jegens de gekwetste is gehouden.
3. Indien de aansprakelijke persoon een werknemer is, heeft de werkgever slechts recht op schadevergoeding indien de ongeschiktheid tot werken het gevolg is van diens opzet of bewuste roekeloosheid.

Artikel 7:629 BW Loon tijdens ziekte

Lid 1 en 10.

1. Voor zover het loon niet meer bedraagt dan het bedrag, bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Wet financiering Sociale Verzekering met betrekking tot een loontijdvak van een dag, behoudt de werknemer voor een tijdvak van 104 weken recht op 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon, maar de eerste 52 weken ten minste op het voor hem geldende wettelijke minimumloon, indien hij de bedongen arbeid niet heeft verricht omdat hij in verband met ongeschiktheid ten gevolge van ziekte, zwangerschap of bevalling daartoe verhinderd was.
10. Voor toepassing van de leden 1, 2 en 9 worden perioden waarin de werknemer ten gevolge van ziekte, zwangerschap of bevalling verhinderd is geweest zijn arbeid te verrichten, samengeteld, indien zij elkaar met een onderbreking van minder dan 4 weken opvolgen. Bij de vaststelling van de periode van 4 weken blijven perioden, waarin zwangerschaps- of bevallingsverlof wordt genoten overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid van de Wet arbeid en zorg, buiten beschouwing.

Artikel 7:635 BW Bijzondere regelingen bij opbouw vakantiedagen

1. In afwijking van artikel 634 verwerft de werknemer aanspraak op vakantie over het tijdvak, gedurende het welk hij geen recht heeft op in geld vastgesteld loon, omdat:
 - a. hij, anders dan voor oefening en opleiding, als dienstplichtige is opgeroepen ter vervulling van zijn militaire dienst of vervangende dienst;
 - b. hij vakantie als bedoeld in artikel 641 lid 3 geniet;
 - c. hij, met toestemming van de werkgever, deelneemt aan een bijeenkomst die wordt georganiseerd door een vakvereniging waarvan hij lid is;
 - d. hij, anders dan ten gevolge van de arbeidsongeschiktheid, bedoeld in de leden 2 tot en met 4, tegen zijn wil niet in staat is om de overeengekomen arbeid te verrichten;
 - e. hij verlof als bedoeld in artikel 643 geniet.
 - f. hij verlof als bedoeld in hoofdstuk 5, afdeling 2, van de Wet arbeid en zorg geniet.
2. In afwijking van artikel 634 verwerft de vrouwelijke werknemer die wegens zwangerschap of bevalling niet gedurende een heel jaar aanspraak op loon verwerft, over de volledige overeengekomen arbeidsduur aanspraak op vakantie over het tijdvak dat zij recht heeft op een uitkering als bedoeld in hoofdstuk 3, afdeling 2, van de Wet arbeid en zorg.

3. In afwijking van artikel 634 verwerft de werknemer die wegens adoptieverlof niet gedurende een geheel jaar aanspraak op loon verwerft, over de volledige overeengekomen arbeidsduur aanspraak op vakantie over het tijdvak dat hij recht heeft op een uitkering als bedoeld in hoofdstuk 3, afdeling 2, van de Wet arbeid en zorg.
4. In afwijking van artikel 634 verwerft de werknemer die de bedongen arbeid niet verricht wegens ziekte, ongeacht of hij aanspraak heeft op loon, aanspraak op vakantie over het tijdvak van de laatste 6 maanden waarin de arbeid niet werd verricht, met dien verstande dat tijdvakken worden samengesteld als zij elkaar met een onderbreking van minder dan een maand opvolgen. De werknemer die de bedongen arbeid slechts voor een gedeelte van de overeengekomen arbeidsduur niet verricht wegens ziekte, verwerft slechts aanspraak op vakantie die een evenredig gedeelte bedraagt van datgene waarop hij recht zou hebben gehad als hij gedurende de volledige arbeidsduur arbeid zou hebben verricht. Indien de ziekte door opzet van de werknemer is ontstaan of het gevolg is van een gebrek waarover hij in het kader van een aanstellingskeuring opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven, verwerft de werknemer evenmin aanspraak op vakantie. De werknemer heeft evenmin aanspraak op vakantie voor de tijd gedurende welke hij door zijn toedoen zijn genezing belemmert of vertraagt dan wel hij, hoewel hij daartoe in staat is, zonder deugdelijke grond passende arbeid als bedoeld in artikel 658a lid 3 voor de werkgever of voor een door de werkgever met toestemming van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, aangewezen derde, waartoe de werkgever hem in de gelegenheid stelt, niet verricht danwel hij zonder deugdelijke grond weigert mee te werken aan door de werkgever of door een door hem aangewezen deskundigen gegeven redelijke voorschriften en getroffen maatregelen die er op gericht zijn om de werknemer in staat te stellen passende arbeid te verrichten.
5. De jeugdige werknemer verwerft aanspraak op vakantie over de tijd die hij besteedt aan het volgen van het onderricht waartoe hij krachtens de wet door de werkgever in de gelegenheid moet worden gesteld.
6. Indien een aanspraak op vakantie is verworven die het in artikel 634 bedoelde minimum te boven gaat, kan voorzover die aanspraak dat minimum te boven gaat, bij schriftelijke overeenkomst van de leden 1 tot en met 4 worden afgeweken ten nadele van de werknemer.

Artikel 7:652 BW Proeftijd

Leden 1 t/m 5.

1. Indien partijen een proeftijd overeenkomen, is deze voor beide partijen gelijk.
2. De proeftijd wordt schriftelijk overeengekomen.
3. Bij het aangaan van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd kan een proeftijd worden overeengekomen van ten hoogste 2 maanden.
4. Bij het aangaan van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd kan een proeftijd worden overeengekomen van ten hoogste:
 - a. één maand, indien de overeenkomst is aangegaan voor korter dan 2 jaren;
 - b. 2 maanden, indien de overeenkomst is aangegaan voor 2 jaren of langer.
5. Indien het einde van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd niet op een kalenderdatum is gesteld, kan een proeftijd worden overeengekomen van ten hoogste één maand.

Artikel 7:668 BW Voortzetting arbeidsovereenkomst

1. Indien de arbeidsovereenkomst na het verstrijken van de tijd, bedoeld in artikel 667 lid 1, door partijen zonder tegenspraak wordt voortgezet, wordt zij geacht voor dezelfde tijd, doch telkens ten hoogste voor een jaar, op de vroegere voorwaarden wederom te zijn aangegaan.
2. Hetzelfde geldt, wanneer in de gevallen waarin opzegging nodig is, tijdige opzegging achterwege blijft en de gevolgen van de voortzetting der arbeidsovereenkomst niet opzettelijk zijn geregeld.

Artikel 7:668a BW Arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd die overgaan in onbepaalde tijd

Leden 1, 2 en 3.

1. Vanaf de dag dat tussen dezelfde partijen:
 - a. arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd elkaar met tussenpozen van niet meer dan 3 maanden hebben opgevolgd en een periode van 36 maanden, deze tussenpozen inbegrepen, hebben overschreden, geldt met ingang van die dag de laatste arbeidsovereenkomst als aangegaan voor onbepaalde tijd;
 - b. meer dan 3 voor bepaalde tijd aangegane arbeidsovereenkomsten elkaar hebben opgevolgd met tussenpozen van niet meer dan 3 maanden, geldt de laatste arbeidsovereenkomst als aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing op elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten tussen een werknemer en verschillende werkgevers, die ten aanzien van de verrichte arbeid redelijkerwijze geacht moeten worden elkaanders opvolger te zijn.
3. Lid 1, onderdeel a en laatste zinsnede, is niet van toepassing op een arbeidsovereenkomst aangegaan voor niet meer dan 3 maanden die onmiddellijk volgt op een tussen dezelfde partijen aangegane arbeidsovereenkomst voor 36 maanden of langer.

Artikel 7:678 BW Dringende reden werkgever

1. Voor de werkgever worden als dringende redenen in de zin van lid 1 van artikel 677 beschouwd zodanige daden, eigenschappen of gedragingen van de werknemer, die ten gevolge hebben dat van de werkgever redelijkerwijze niet kan gevergd worden de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.
2. Dringende redenen zullen onder andere aanwezig geacht kunnen worden:
 - a. wanneer de werknemer bij het sluiten van de overeenkomst de werkgever heeft misleid door het vertonen van of valse of vervalste getuigschriften, of deze opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven omtrent de wijze waarop zijn vorige arbeidsovereenkomst is geëindigd;
 - b. wanneer hij in ernstige mate de bekwaamheid of geschiktheid blijkt te missen tot de arbeid waarvoor hij zich heeft verbonden;
 - c. wanneer hij zich ondanks waarschuwing overgeeft aan dronkenschap of ander liederlijk gedrag;
 - d. wanneer hij zich schuldig maakt aan diefstal, verduistering, bedrog of andere misdrijven, waardoor hij het vertrouwen van de werkgever onwaardig wordt;
 - e. wanneer hij de werkgever, diens familieleden of huisgenoten, of zijn medewerkers mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt;
 - f. wanneer hij de werkgever, diens familieleden of huisgenoten, of zijn medewerkers verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met de wetten of de goede zeden;
 - g. wanneer hij opzettelijk, of ondanks waarschuwing roekeloos, eigendom van de werkgever beschadigt of aan ernstig gevaar blootstelt;

- h. wanneer hij opzettelijk, of ondanks waarschuwing roekeloos, zich zelf of anderen aan ernstig gevaar blootstelt;
 - i. wanneer hij bijzonderheden aangaande de huishouding of het bedrijf van de werkgever, die hij behoorde geheim te houden, bekendmaakt;
 - j. wanneer hij hardnekkig weigert te voldoen aan redelijke bevelen of opdrachten, hem door of namens de werkgever verstrekt;
 - k. wanneer hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de arbeidsovereenkomst hem oplegt;
 - l. wanneer hij door opzet of roekeloosheid buiten staat geraakt of blijft de bedongen arbeid te verrichten.
3. Bedingen waarbij aan de werkgever de beslissing wordt overgelaten of er een dringende reden in de zin van artikel 677 lid 1 aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 7:679 BW Dringende reden werknemer

1. Voor de werknemer worden als dringende redenen in de zin van artikel 677 lid 1 beschouwd zodanige omstandigheden, die ten gevolge hebben dat van de werknemer redelijkerwijze niet kan gevergd worden de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.
2. Dringende redenen zullen onder andere aanwezig geacht kunnen worden:
 - a. wanneer de werkgever de werknemer, diens familieleden of huisgenoten mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt, of gedooft dat dergelijke handelingen door een van huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
 - b. wanneer hij de werknemer, of diens familieleden of huisgenoten verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met de wetten of de goede zeden, of gedooft dat een dergelijke verleiding of poging tot verleiding door een van zijn huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
 - c. wanneer hij het loon niet op de daarvoor bepaalde tijd voldoet;
 - d. wanneer hij, waar kost en inwoning overeengekomen zijn, niet op behoorlijke wijze daarin voorziet;
 - e. wanneer hij de werknemer wiens loon afhankelijk van de uitkomsten van de te verrichten arbeid is vastgesteld, geen voldoende arbeid verschaft;
 - f. wanneer hij de werknemer wiens loon afhankelijk van de uitkomsten van de te verrichten arbeid is vastgesteld, de bedongen hulp niet of niet in behoorlijke mate verschaft;
 - g. wanneer hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt welke de arbeidsovereenkomst hem oplegt;
 - h. wanneer hij, zonder dat de aard van de arbeidsovereenkomst dit medebrengt, de werknemer niettegenstaande diens weigering gelast arbeid in het bedrijf van een andere werkgever te verrichten;
 - i. wanneer de voortdoring van de arbeidsovereenkomst voor de werknemer zou zijn verbonden met ernstige gevaren voor leven, gezondheid, zedelijkheid of goede naam, die niet duidelijk waren ten tijde van het sluiten van de arbeidsovereenkomst;
 - j. wanneer de werknemer door ziekte of andere oorzaken zonder zijn toedoen buiten staat geraakt de bedongen arbeid te verrichten.
3. Bedingen waarbij aan de werknemer de beslissing wordt overgelaten of er een dringende reden in de zin van artikel 677 lid 1 aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 6 BBA Toestemming Centrale organisatie werk en inkomen

Lid 1 en 2.

1. De werkgever behoeft voor de opzegging van de arbeidsverhouding voorafgaande toestemming van de Centrale organisatie werk en inkomen.
2. De werkgever behoeft deze toestemming niet:
 - a. indien de opzegging onverwijld geschiedt om een dringende reden, onder gelijktijdige mededeling van die reden aan de wederpartij;
 - b. tijdens de proeftijd;
 - c. indien de opzegging geschiedt ten gevolge van faillissement van de werkgever of toepassing ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen.

Artikel 5:6 Arbeidstijdenwet Arbeid op zondag

1. De werkgever organiseert de arbeid zodanig, dat de werknemer op zondag geen arbeid verricht, behalve voor zover dat uit de aard van de arbeid voortvloeit en het tegendeel is bedongen.
2. Indien de bedrijfsomstandigheden dit noodzakelijk maken, kan van het eerste lid worden afgeweken, indien de werkgever daartoe overeenstemming heeft bereikt het medezeggenschapsorgaan of, bij het ontbreken daarvan, met de belanghebbende werknemers. De werknemer verricht in de omstandigheden, bedoeld in de vorige zin, uitsluitend arbeid op zondag, indien hij daarmee voor dat geval instemt.
3. De werkgever organiseert de arbeid zodanig, dat de werknemer op ten minste 13 zondagen in elke periode van 52 aaneengesloten weken geen arbeid verricht.
4. Bij collectieve regeling kan van het derde lid worden afgeweken, met inachtneming van:
 - a. Het eerste lid, of
 - b. Het tweede lid.

Bij toepassing van de aanhef en onderdeel a van de vorige zin, verricht de werknemer uitsluitend op 40 of meer zondagen in elke periode van 52 aaneengesloten weken arbeid, indien hij daarmee voor dat geval instemt. Elk beding, waarbij op een nadere wijze dan in dit lid is bepaald, wordt afgeweken van het derde lid, is nietig.

BIJLAGE V Wet Arbeid en Zorg

Hieronder volgt een beknopte uitwerking van de wettekst per onderdeel. De oorspronkelijke wettekst geldt, tenzij sociale partners gebruik hebben gemaakt van hun recht om afwijkende afspraken te maken.

Zwangerschaps- en bevallingsverlof

1. Voor de werknemster bestaat recht op zwangerschapsverlof, vanaf 6 weken voor de dag na de vermoedelijke datum van haar bevalling tot en met de dag van de bevalling. Het zwangerschapsverlof gaat in uiterlijk 4 weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling. De vermoedelijke datum van bevalling dient aan de werkgever te worden aangetoond middels een schriftelijke verklaring van een arts of verloskundige.
2. Voor de werknemster gaat het recht op bevallingsverlof in op de dag na haar bevalling en bedraagt 10 aaneengesloten weken of zoveel meer als het aantal dagen dat het zwangerschapsverlof minder dan 6 weken heeft bedragen.
3. Het recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof is onbetaald. Wel bestaat recht op een uitkering welke dient te worden aangevraagd bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.
4. Voor toepassing van het tweede lid worden dagen waarover de werknemster op grond van artikel 29a, lid 2, van de Ziektewet ziekgeld heeft genoten in de periode dat zij recht heeft op zwangerschapsverlof, maar dat verlof nog niet is ingegaan, aangemerkt als dagen waarover zij zwangerschapsverlof heeft genoten.
5. De werknemster dient uiterlijk 3 weken voor de ingangsdatum van het zwangerschapsverlof aan de werkgever te melden wanneer zij dit verlof wil laten ingaan.
6. Uiterlijk op de tweede dag na de bevalling dient de werknemster haar bevalling aan de werkgever te (laten) melden.
7. Zoals geregeld in het Burgerlijk Wetboek gaat de opbouw van vakantiedagen tijdens het zwangerschaps- en bevallingsverlof volledig door.

Adoptieverlof

1. De werknemer heeft in verband met de adoptie van een kind recht op maximaal 4 weken verlof zonder behoud van loon.
2. Het verlof dient te worden opgenomen binnen een tijdvak van 18 weken. Dit tijdvak vangt aan 2 weken voordat de feitelijke opnemings ter adoptie heeft plaatsgevonden of zal plaatsvinden.
3. Het recht op adoptieverlof is onbetaald. Wel bestaat recht op een uitkering welke dient te worden aangevraagd bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.
4. De werknemer dient de werkgever een document te verstrekken waaruit blijkt dat een kind ter adoptie is of zal worden opgenomen.
5. Indien tegelijkertijd 2 of meer kinderen ter adoptie worden opgenomen, geldt het recht op verlof slechts eenmaal.
6. De werknemer meldt zo mogelijk uiterlijk 3 weken voor de ingang van het verlof dat hij adoptieverlof opneemt onder vermelding van de ingangsdatum en de duur van het verlof.
7. Dit artikel is ook van toepassing op werknemers die duurzaam de zorg en opvoeding voor een pleegkind op zich nemen. Bedoeld wordt een pleegkind dat blijkens verklaringen uit de gemeentelijke basisadministratie op hetzelfde adres woont als de werknemer en door hem in diens gezin duurzaam wordt verzorgd en opgevoed op basis van een pleegcontract als bedoeld in artikel 39 van de Wet op de jeugdhulpverlening.

Kraamverlof

1. De heeft de werknemer na de bevalling van de echtgenote, de geregistreerde partner, de persoon met wie hij ongehuwd samenwoont of degene van wie hij het kind erkent, heeft de werknemer recht op 2 dagen verlof met behoud van loon (zie voor afwijking artikel 53 van deze cao).
2. Het verlof dient te worden opgenomen binnen de eerste 4 weken dat het kind feitelijk op hetzelfde adres als de werknemer woont.
3. De werknemer dient het opnemen van dit verlof zo mogelijk vooraf aan de werkgever te melden onder opgave van de reden.
4. De werkgever kan achteraf van de werknemer verlangen dat hij aannemelijk maakt dat hij recht had op kraamverlof.
5. Indien de werknemer tijdens dit verlof een uitkering krijgt uit een (wettelijke) verzekering of een fonds dat uit de arbeidsovereenkomst voortvloeit, kan de werkgever het loon verminderen met het bedrag van de uitkering.
6. De werkgever kan het loon verminderen met door de werkgever vergoede onkosten als de werknemer deze heeft bespaard door het niet verrichten van zijn arbeid.

Kortdurend zorgverlof

1. De werknemer heeft recht op verlof voor de noodzakelijke verzorging in verband met ziekte van een persoon als bedoeld in het tweede lid.
2. Onder een persoon als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:
 - a. de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner of de persoon met wie de werknemer ongehuwd samenwoont;
 - b. een inwonend kind tot wie de werknemer als ouder in een familierechtelijke betrekking staat;
 - c. een inwonend kind van de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner of de persoon met wie de werknemer ongehuwd samenwoont;
 - d. een pleegkind dat blijkens de verklaringen uit de gemeentelijke basisadministratie op hetzelfde adres woont als de werknemer en door hem in diens gezin duurzaam wordt verzorgd en opgevoed op basis van een pleegcontract als bedoeld in artikel 39 van de Wet op de jeugdhulpverlening;
 - e. een bloedverwant in de eerste graad, niet zijnde een kind
3. Het verlof bedraagt in elke periode van 12 achtereenvolgende maanden ten hoogste 2 maal de arbeidsduur per week.
4. Voorzover het loon niet meer bedraagt dan het bedrag, bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Wet financiering Sociale Verzekeringen met betrekking tot een loontijdvak van een dag, behoudt de werknemer, gedurende het verlof recht op 70% van het loon, maar ten minste op het voor hem geldende wettelijke minimumloon.
5. De werkgever kan het verlof weigeren als hij een zodanig zwaarwegend bedrijfsbelang heeft dat het belang van de werknemer daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken. De werkgever dient dit dan terstond aan de werknemer kenbaar te maken.
6. De werknemer meldt het opnemen van dit verlof zo mogelijk vooraf aan de werkgever onder opgave van de reden. Is dit vooraf niet mogelijk, dan dient hij dat zo spoedig mogelijk alsnog te doen. De werknemer moet daarbij tevens aangeven: de omvang, de wijze van opneming en de vermoedelijke duur van het verlof.
7. De werkgever kan achteraf van de werknemer verlangen dat hij aannemelijk maakt dat hij zijn arbeid niet heeft verricht vanwege de noodzakelijke verzorging van een persoon als bedoeld in lid 2.
8. Indien de werknemer tijdens dit verlof een uitkering krijgt uit een (wettelijke) verzekering of een fonds dat uit de arbeidsovereenkomst voortvloeit, kan de werkgever het loon verminderen met het bedrag van de uitkering.
9. De werkgever kan het loon verminderen met door de werkgever vergoede onkosten als de werknemer deze heeft bespaard door het niet verrichten van zijn arbeid.

Langdurend zorgverlof

Met ingang van 1 juni 2005 krijgen werknemers het wettelijk recht onbetaald verlof op te nemen om te zorgen voor een levensbedreigend ziek partner, kind of ouder. De totale duur van dit zorgverlof is maximaal 6 keer de wettelijke arbeidsduur in een periode van 12 achtereenvolgende maanden, bij voorkeur op te nemen in deeltijd. De werkgever kan vanwege zwaarwegend bedrijfs- of dienstbelang dit recht weigeren.

Ouderschapsverlof

1. Een werknemer heeft recht op onbetaald ouderschapsverlof voor een eigen kind of een kind dat bij hem woont en waarvoor hij duurzaam de zorg op zich heeft genomen. Dit recht bestaat totdat het kind de leeftijd van 8 jaar heeft bereikt.
2. Ingeval van de geboorte van een meerling of bij adoptie van meerdere kinderen tegelijk bestaat het recht voor ieder van die kinderen. In alle andere gevallen dat de werknemer met ingang van hetzelfde tijdstip de verzorging van meerdere kinderen op zich neemt, bestaat er slechts recht op één keer verlof.
3. Het aantal uren verlof waarop de werknemer ten hoogste recht heeft bedraagt 13 maal de arbeidsduur per week.
4. Het verlof wordt per week opgenomen gedurende een aaneengesloten periode van ten hoogste 6 maanden.
5. Het aantal uren verlof per week bedraagt ten hoogste de helft van de arbeidsduur per week.
6. In afwijking van lid 4 en 5 kan de werknemer de werkgever verzoeken om:
 - a. verlof voor een langere periode van 6 maanden, of
 - b. het verlof op te delen in ten hoogste 3 perioden, waarbij iedere periode ten minste een maand bedraagt, of
 - c. meer uren verlof per week dan de helft van de arbeidsduur per week.
7. De werkgever kan het verzoek van de werknemer, bedoeld in lid 6, afwijzen indien een zwaarwegend bedrijfs- of dienstbelang zich hiertegen verzet.
8. Als de werknemer het ouderschapsverlof heeft opgesplitst in 2 of 3 perioden en de arbeidsverhouding wordt beëindigd voordat het verlof is genoten, heeft de werknemer tegenover een nieuwe werkgever aanspraak op het resterende deel van het verlof.
9. Het recht op verlof bestaat pas als de werknemer een jaar in dienst is bij de werkgever.
10. De werknemer moet het opnemen van het verlof ten minste 2 maanden voor ingang van het verlof schriftelijk aan de werkgever melden. Hij dient hierbij aan te geven: de periode, het aantal uren verlof per week (of ander tijdvak) en de spreiding van deze uren.
11. De tijdstippen van ingang en einde van het verlof kunnen afhankelijk worden gesteld van de datum van de bevalling, het einde van het bevallingsverlof of van de aanvang van de verzorging.
12. De werkgever kan het ouderschapsverlof niet wijzigen. Wel heeft hij de mogelijkheid om, na overleg met de werknemer, de voorgestelde spreiding van de uren over de week (of ander tijdvak) te wijzigen als hij daarvoor een zwaarwegend bedrijfsbelang kan aanvoeren. De wijziging moet uiterlijk 4 weken voor de ingang van het verlof aan de werknemer worden meegedeeld.
13. Als een werknemer terugkomt op zijn verzoek om ouderschapsverlof op te nemen of de werknemer tussentijds het verlof wil beëindigen op grond van onvoorziene omstandigheden, dan mag de werkgever dit weigeren als een zwaarwegend bedrijfsbelang zich verzet tegen de inwilliging van het verzoek. Indien een dergelijk verzoek wel kan worden ingewilligd hoeft dit niet eerder te gebeuren dan 4 weken nadat het verzoek is gedaan. Het resterende gedeelte van het verlof komt dan te vervallen. Indien gebruik gemaakt is van de mogelijkheid om het ouderschapsverlof in maximaal 3 perioden op te splitsen, dan gelden deze bepalingen ten aanzien van elk van deze perioden.

BIJLAGE VI

Overzicht normen Arbeidstijdenwet voor werknemers van 18 jaar en ouder

Normen: werknemers van 18 jaar en ouder	Regeling
Minimumrusttijden	
Wekelijkse onafgebroken rusttijd	Hetzij 36 uur per periode van 7 × 24 uur. hetzij een totaal aan wekelijkse rusttijden van 72 uur per periode van 14 × 24 uur, waarbij als wekelijkse rusttijd wordt aangemerkt iedere aaneengesloten periode van minimaal 32 uur waarin geen arbeid wordt verricht.
Dagelijkse onafgebroken rusttijd	11 uur per 24 uur (1 × per periode van 7 × 24 in te korten tot 8 uur)
Zondagsarbeid	
Arbeidsverbod	Op zondag wordt geen arbeid verricht, tenzij ...
Uitzondering 1 op arbeidsverbod	Tenzij het tegendeel is bedongen en uit de aard van de arbeid voortvloeit.
Uitzondering 2 op arbeidsverbod	Tenzij de bedrijfsomstandigheden dit noodzakelijk maken; hierover moet de werkgever overeenstemming hebben bereikt met het medezeggenschapsorgaan (of bij het ontbreken daarvan met de belanghebbende medewerkers), en de individuele werknemer moet met de zondagsarbeid hebben ingestemd.
Zondagsbepaling	In geval van arbeid op zondag ten minste 13 vrije zondagen per 52 weken.
<i>Afwijkingsmogelijkheid</i>	Bij collectieve regeling is het mogelijk om af te wijken van het aantal vrije zondagen per 52 weken, de werknemer verricht uitsluitend arbeid op 40 of meer zondagen per 52 weken indien de betrokken medewerker voor dat geval heeft ingestemd.
Maximumarbeidstijden	
Arbeidstijd per dienst	12 uur
Arbeidstijd per week	60 uur
Arbeidstijd per 4 weken	Gemiddeld 55 uur per week
Arbeidstijd per 16 weken	Gemiddeld 48 uur per week
<i>Afwijkingsmogelijkheid</i>	Bij collectieve regeling kan afgeweken worden van de 4 weken norm.
Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (meer dan 1 uur arbeid tussen 00:00 uur en 06:00 uur)	
Minimumrust na een nachtdienst die eindigt na 02.00 uur	14 uur (1 × per 7 × 24 uur in te korten tot 8 uur)
Minimumrust na een reeks van achtereenvolgende nachtdiensten (3 of meer)	46 uur

BIJLAGE VII Referentiefunctieraster in het kader van de functiewaardering

Functie groep/ ORBA- score	Hoveniers	Groenvoor- zieners	Boomver- zorgers	Interieur- beplanters	Golfbanen	Diversen
00-39,5 1	Medewerker	Medewerker		Medewerker	Medewerker	
40-59,5 2	Assistent Hovenier	Assistent Groen-Voorziening	Assistent Boom-verzorgers			Machinist
60-79,5 3	Hovenier	Groen-Voorziener	Boom-verzorgers	Service-medewerker Interieur-beplanting		
80-99,5 4	Hovenier A	Groen-voorziener A			Green-keeper	Machinist A
100-119,5 5	Allround Hovenier Voorman	Voorman/ Wijk-Beheerder	Allround Boom-verzorgers	Teamleider Interieur-beplanting		Machinist/ Voorman Monteur
120-139,5 6	Voorman A	Voorman A	Voorman A		Hoofd Green-keeper	

BIJLAGE VIII

Procedure van bezwaar en beroep in het kader van de functiewaardering

Een medewerker heeft het recht om bezwaar en beroep aan te tekenen tegen het door de werkgever genomen indelingsbesluit.

Bezwaar en beroep zijn mogelijk als de werknemer van mening is dat zijn functie niet of (bij functiewijziging) niet meer juist is beschreven en ingedeeld.

De hierop betrekking hebbende procedure bestaat uit 2 onderdelen of fasen:

- bezwaarfase (bij de eigen werkgever)
- beroepsfase (bij de geschillencommissie van de CAO)

Bezwaarfase:

Voordat een werknemer bezwaar aantekent, dient hij eerst in goed overleg met zijn werkgever te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. De werknemer moet zijn bezwaar binnen 30 dagen na bekendmaking van het indelingsbesluit schriftelijk indienen bij de werkgever. Op zijn beurt moet de werkgever binnen 30 dagen na ontvangst van het bezwaar, schriftelijk uitspraak doen of de oorspronkelijk indeling wordt gehandhaafd of gewijzigd.

Als de werkgever niet binnen de termijn van 30 dagen uitspraak doet, mag de werknemer dit opvatten als een afwijzing. Dit geeft de werknemer dan het recht om gebruik te maken van de beroepsfase.

Beroepsfase:

Als de bezwaarfase voor de werknemer geen bevredigende oplossing oplevert, kan hij beroep instellen bij de geschillencommissie van de CAO. Deze beroepsmogelijkheid geldt zowel voor georganiseerde als niet georganiseerde werknemers. De stemverhouding tussen werknemers en werkgevers is één op één.

Een beroepschrift moet binnen 15 dagen na de interne behandeling van het 'bezwaar' schriftelijk zijn aangemeld bij de geschillencommissie van de CAO. Indien de werkgever niet binnen de in de bezwaarfase genoemde termijn van 30 dagen uitspraak heeft gedaan, moet een beroepschrift binnen 15 dagen na de laatste dag van die termijn zijn aangemeld.

De geschillencommissie van de CAO zal vervolgens aan de indiener van het beroep, en diens werkgever, verzoeken om de volgende stukken:

- de inhoud van de functie waarop het beroep betrekking heeft (ingevuld ORBA-vragenformulier of functieomschrijving, waarin de inhoud van de functie voldoende duidelijk is omschreven, beide voor akkoord ondertekend door zowel functievervuller als werkgever)
- het indelingsformulier waarmee de werkgever het indelingsbesluit aan de werknemer heeft medegedeeld
- de schriftelijke uitspraak van de werkgever uit de bezwaarfase
- een schriftelijke motivering van de werknemer waarom hij beroep aantekent tegen de indeling van zijn functie.

De geschillencommissie van de CAO beoordeelt in hoeverre het voorgelegde beroep ontvankelijk is.

Met andere woorden, heeft het beroep daadwerkelijk betrekking op een indelingsgeschil of spelen er andere zaken die niets met het indelen van de functie te maken hebben?

Als de geschillencommissie van de CAO het beroep in behandeling neemt, laat zij zich bijstaan door functiewaarderingsdeskundigen van werkgevers en werknemersorganisaties. Een unaniem advies van deze deskundigen zal door de geschillencommissie van de CAO, overgenomen worden. De geschillencommissie van de CAO en/of de functiewaarderingsdeskundigen kunnen besluiten om de betrokken partijen bij de behandeling van het beroep uit te nodigen voor een mondelinge toelichting. De geschillencommissie van de CAO doet binnen een termijn van maximaal 3 maanden na ontvangst van het beroep uitspraak. Deze uitspraak is bindend voor betrokken partijen.

BIJLAGE IX Adressen, telefoon- en faxnummers van de organisaties die de collectieve arbeidsovereenkomst voor het Hoveniersbedrijf in Nederland hebben afgesloten

	<u>Tel.nr.</u>	<u>Fax.nr.</u>
Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners De Molen 30 3994 DB HOUTEN Postbus 1010 3990 CA HOUTEN e-mail: info@vhg.org www.vhg.org	030-6595550	030-6595655
FNV Bondgenoten Varrolaan 100 3584 BW UTRECHT Postbus 9208 3506 GE UTRECHT Klantenservice email: dehovenier@bg.fnv.nl www.fnvbondgenoten.nl	0900-9690	
CNV BedrijvenBond Tiberdreef 4 3561 GG UTRECHT Postbus 2525 3500 GM Utrecht e-mail: info@cnv.net www.cnvbedrijvenbond.nl	030-7511500	030-7511509

BIJLAGE X Adressen, telefoon- en faxnummers van UWV

	<u>Tel.nr.</u>	<u>Fax.nr.</u>
UWV Polis & premie GUO Postbus 133 1200 AC HILVERSUM		
UWV regiokantoren – adressen via Website: www.uwv.nl	0900-9295	
Belastingdienst Bereikbaar via BelastingTelefoon	0800-0543	

BIJLAGE XI Adressen, telefoon- en faxnummers van Commit en Colland Pensioen/ Verzekeren en Arbeidsmarktbeleid

	<u>Tel.nr.</u>	<u>Fax.nr.</u>
Commit (Hoofdkantoor) Postbus 207 3454 ZL DE MEERN Rijnzathe 10 3454 PV DE MEERN	030-6692500	030-6692555
Commit regiokantoren Adressen via: www.commit.nl		
Kantoor Alkmaar Arcadialaan 22 1813 KN ALKMAAR	072-5475600	072-5475601
Kantoor Amersfoort Stadsring 163 3817 BA AMERSFOORT	033-4765200	033-4765222
Kantoor Arnhem Mr. E.N. van Kleffensstraat 14 ^E 6842 CV ARNHEM	026-3841919	026-3841940
Kantoor Breda Consunpark 4 4814 ND BREDA	076-5137700	076-5137702
Kantoor Eindhoven Dr. Holtroplaan 3 5652 XR EINDHOVEN	040-2391400	040-2391404
Kantoor Groningen Laan Corpus den Hoorn 102/1 9728 JR GRONINGEN	050-5241800	050-5241801
Kantoor Haarlem Claus Sluterweg 125 72012 WS Haarlem	045-5735300	045-5735301
Kantoor Heerlen Honingmanstraat 106 6411 LM HEERLEN	045-5735300	045-5735301
Kantoor Leiden Schipholweg 101 2316 XC LEIDEN	071-5687800	071-5687881
Kantoor Rotterdam Houtlaan 21 3016 DA ROTTERDAM	010-2812777	010- 2812701

Kantoor Terneuzen Oostelijk Bolwerk 9 4531 GP TERNEUZEN	0115-678700	0115-678701
Kantoor Tilburg J.F. Vlekkeweg 1 5026 RJ TILBURG	013-4653600	013-4653601
Kantoor Utrecht Churchillaan 11 3527 GV UTRECHT	030-6078200	030-6078201
Kantoor Venlo Rodestraat 7-9 5912 CN VENLO	077-3214800	077-3214801
Kantoor Voorburg Burgemeester Feithplein 5 2273 BZ VOORBURG	070-4132345	070-4132330
Kantoor Zaandam Provincialeweg 33-F 1506 MA ZAANDAM	075-6812900	075-6812901
Kantoor Zwolle Dr. Klinkertweg 14 8025 BS ZWOLLE	038-4575800	038-4575801
Colland Pensioen, voorheen GUO Fondsenbeheer (Stivos, Stosas, Suwas-I, Suwas-II en BPL)		
Colland Pensioen Postbus 254 2700 AG ZOETERMEER Louis Braillelaan 100 2719 EK ZOETERMEER	0900-1656565	079-3637400
Colland Arbeidsmarktbeleid Postbus 254 2700 AG ZOETERMEER Louis Braillelaan 100 2719 EK ZOETERMEER	0900-1656565	
Colland Verzekeren (Szas) Postbus 254 2700 AG ZOETERMEER Louis Braillelaan 100 2719 EK ZOETERMEER	0900-1656565	079-3636801
Colland Bestuursbureau P/a Actor Sector Advies Bureau Postbus 254 2700 AG ZOETERMEER Albert Einsteinlaan 20 2719 EP ZOETERMEER	079-3636882	079-3637247

INDEX CAO VOOR HET HOVENIERSBEDRIJF IN NEDERLAND

A

Administratief personeel	Artikel 3 (lid 3)
Adoptieverlof	Artikel 52, Bijlage V
ADV-dagen	Artikel 1A
Arbeidsongeschiktheid	Artikel 48 (lid 3)
Arbeidstijd	Artikel 17
Flexibiliteit	Artikel 19
Onwerkbaar weer en gebrek aan werk	Artikel 11
Seniorenregeling	Artikel 61 (lid 3e), 61A (lid 3e)
Werkschema	Artikel 18
Adressen	Bijlage IX t/m XI
Cao-partijen	Bijlage IX
UWV	Bijlage X
Overig	Bijlage XI
Afroepkrachten	Artikel 7
Arbeidstijd	Artikel 14
Arbeidstijdenwet	Bijlage IV, Bijlage VI
Overschrijding	Artikel 20
Tijdstippen van aanvang en einde arbeidsdag	Artikel 17
Vakopleiding	Artikel 26 (lid 2), (lid 3)
Arbeidsomstandigheden	Artikel 64
Arbeidsgezondheidskundig onderzoek	Artikel 64
Arbeidsongeschiktheid	Artikel 56
Arbeidstijd	Artikel 14 (lid 1c)
Betalingsverplichtingen werkgever	Artikel 58, Bijlage II
Controlevoorschriften	Artikel 57
Opzegging vaste werknemer	Artikel 12 (lid 5)
Szas	Bijlage III
Vakantierechten	Artikel 48
Verzuimbegeleiding	Artikel 59
Werken bij derden	Artikel 10 (lid 2)
Ziekmelding	Artikel 57 (lid 2)
Arbeidsovereenkomst	Artikel 6
Arbeidsgehandicapte werknemer	Artikel 1A
Beloning	Artikel 30

B

BBL en BOL	Artikel 26, 27
Bedrijfsbeëindiging	Bijlage I
Bedrijfsinkrimping	Bijlage I
Bedrijfsleiders	Artikel 3 (lid 3)
Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL) BPL Plus	Artikel 67, Bijlage III Artikel 68A, Bijlage III
Bedrijfsluiting	Artikel 47 (lid 6)
Bedrijfstak	Artikel 1A
Begrafenis	Artikel 49
Begrippen	Artikel 1A
Beloning, zie Lonen	
Bereikbaarheidsvergoeding	Artikel 34A
Beroepspraktijk vormingsovereenkomst	Artikel 7, 8, 9
Bestrijdingsmiddelen	Artikel 64 (lid 2)
Boomverzorgingswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
Burgerlijk Wetboek	Bijlage IV

C

Cao partijen	Bijlage IX
CNV BedrijvenBond	Bijlage IX
Colland Arbeidsmarktbeleid Fondsen Sociale fondsen Stichting	Bijlage XI Bijlage III Artikel 69 Artikel 61, 61A, 63
Commit	Artikel 64, Bijlage XI
Consignatiediensten	Artikel 17 (lid 4), 34A
Cursussen Arbeidstijd	Artikel 28 Artikel 14 (lid 1 ^e)

D	
Dak- en gevelbegroeningswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
Deeltijd	Artikel 7 (lid 3 t/m lid 7)
Deeltijdwerker	Artikel 1A
Meeruren	Artikel 7 (lid 6), 33
Einde dienstbetrekking	Artikel 41
Minder werken	Artikel 60 t/m 63
Dienstjubileum	Artikel 36
Dienstverband	Artikel 7 t/m 9
Arbeidsongeschiktheid	Artikel 12 (lid 5)
Beëindiging	Artikel 7 (lid 1), 9
Bepaald/ Vast (onbepaalde tijd)	Artikel 7
Beroepspraktijk vormingsovereenkomst	Artikel 7, 8, 9
Deeltijd	Artikel 7
Dienstbetrekking	Artikel 9
Gebrek aan werk	Artikel 11, 19
Ontslag	Artikel 9, 12, 66
Ontslagbewijs	Artikel 13
Onwerkbaar weer	Artikel 11, 19, Bijlage III
Opzegging vaste werknemers	Artikel 12
Voortzetting en wederindienstneming	Artikel 9
Dispensatie	Artikel 77
E	
EHBO	Artikel 64
Einde dienstbetrekking	Artikel 9 (lid 1)
F	
Feest- en gedenkdagen	Artikel 15
Feitelijk loon	Artikel 32
Overwerk	Artikel 33
Vakantiedagen	Artikel 47
Feitelijk loon	Artikel 1A
Flexibiliteit	Artikel 19
FNV Bondgenoten	Bijlage IX
Functie	
Functie-indeling	Artikel 3
Bedragen	Artikel 21
Functiewaardering	Artikel 22
Referentiefunctieraster	Bijlage VII
Bezwaar en beroep	Bijlage VIII
Functioneren	Artikel 21A (lid 5), (lid 6)

Fusie	Bijlage I
G	
Gelegenheidsarbeider	Artikel 5
Beloning	Artikel 23
Geschillen	Artikel 74
Geschillencommissie	Artikel 73, Bijlage I
Overige geschillen	Artikel 74
Gewetensbezwaren	Artikel 66
Grondwerkzaamheden	Artikel 1A
Greenkeeperswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
Groenvoorzieningswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
H	
Heffingsgrondslag	Artikel 72
Hoveniersbedrijf	Artikel 1A
Hovenierswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
Huwelijk	Artikel 49
I	
Indeling arbeidsdag	Artikel 16
Interieurbeplantingswerkzaamheden	Artikel 1, 1A
Interpolis Pensioenen	Bijlage III
J	
Jeugdige werknemers	Artikel 2
Beloning	Artikel 22, 24
Beloning jeugdige werknemers met kinderen	Artikel 25
Loonbetaling bij vakopleiding	Artikel 27
Vakopleiding	Artikel 26
Jubileum	
Huwelijksjubileum	Artikel 49
Dienstjubileum	Artikel 36
K	
Keten van elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten	Artikel 8
Kort verzuimverlof	
Met behoud van loon	Artikel 49
Zonder behoud van loon	Artikel 50

Kortdurend zorgverlof	Artikel 54, Bijlage V
Kraamverlof	Artikel 53, Bijlage V
L	
Langdurig zorgverlof	Artikel 54, Bijlage V
Leeftijd	Artikel 2
Loon	Artikel 22
Arbeidsgehandicapte werknemer	Artikel 30
Arbeidsongeschiktheid en regresrecht	Artikel 58
Bedragen	Artikel 21
Cao-loon	Artikel 1A
Feitelijk loon	Artikel 1A
Garantieregeling fuwa	Artikel 22 (lid 3)
Jaarloon	Artikel 1A
Jeugdige werknemers	Artikel 24, 25
Loonsverhogingen	Artikel 22 (lid 4)
Loonspecificatie	Artikel 22
Toelichting van loonschalen	Artikel 21A
Toeslag bij bijzondere werkzaamheden	Artikel 34
Uitvoerders, administratief personeel en bedrijfsleiders	Artikel 3
Uitzendkrachten	Artikel 4
Vakantiewerker	Artikel 22 (lid 8)
Los dienstverband (bepaalde tijd/ bepaald werk)	Artikel 7 (lid 8)
Loongroepen	Artikel 1A
Looptijd Cao	Artikel 78
M	
Maaltijdvergoeding	Artikel 40
Maandloon	Artikel 1A
Medische verzorging	Artikel 49 (lid 3)
N	
Nachtdienst	Artikel 17 (lid 3), Bijlage VI
Nachtvergoeding	Artikel 38 (lid 6)

O

Ondernemingsraad	Bijlage I
Ondertrouw	Artikel 49 (lid 1a)
Ontslag	Artikel 9, 12, 66
Ontslagbewijs	Artikel 13
Opstappunt	Artikel 1A
Opzegging	
Proeftijd	Artikel 9 (lid 1a)
Arbeidsongeschiktheid	Artikel 12 (lid 5)
Vaste werknemers	Artikel 12
Werknemer	Artikel 7 (lid 1), 9 (lid 1), 12 (lid 1, 3)
Werkgever	Artikel 7 (lid 1), 9 (lid 1), 12 (lid 1, 2, 4)
Oudere werknemers	Artikel 2
Mogelijkheid tot minder werken	Artikel 60, 61, 61A
Aanvulling WAO-uitkering en WW-uitkering	Bijlage III
Ouderschapsverlof	Artikel 55, Bijlage V
Overlijden	Artikel 49
Overdracht bedrijfszeggenschap	Bijlage I
Overleg	Bijlage I
Overschrijding arbeidstijd	Artikel 20
Overwerk	Artikel 33, Bijlage VI
Overuren	Artikel 17 (lid 2)
Uurloon	Artikel 33 (lid 1)
P	
Pauze	Artikel 14 (lid 1f)
Arbeidstijdenwet	Bijlage VI
Pensioen	Artikel 67, Bijlage III
BPL Plus	Artikel 68A, Bijlage III
Pensioenfonds, zie Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL)	
Periodiek	Artikel 21A
Proeftijd	Artikel 6 (lid 4)
Vast dienstverband	Artikel 7 (lid 1)
Protocollen	Bijlage I

R

Referentiefuncties	Artikel 3
Regresrecht	Artikel 58
Reiskostenvergoeding Oudere werknemers	Artikel 38 Artikel 61 (lid 3f), 61A (lid 3f)
Reistijdenvergoeding	Artikel 37
Reorganisatie	Bijlage I
Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)	Artikel 64A
Rusttijden	Artikel 16, Bijlage VI

S

Samenwonen	Artikel 49 (lid 2)
Sazas	Artikel 70, Bijlage III
Schafftijden Schuil- en schaffgelegenheden	Artikel 16 (lid 2, lid 3), 17 (lid 1) Artikel 64 (lid 5)
Scholing Beroepspraktijk vormingsovereenkomst	Artikel 26 t/m 28 Artikel 8
Schorsing	Artikel 75
Seniorenregeling Leeftijdsbewust personeelsbeleid Aanvulling WAO-uitkering en WW-uitkering	Artikel 60, 61, 61A Bijlage I (protocol VIII) Bijlage III
Sociale Zaken	Artikel 65
Sociale fondsen Suwas I Suwas II Fondsen in relatie tot Colland	Artikel 69 Artikel 68, Bijlage III Bijlage III Bijlage III
Spaarloonregeling	Artikel 31
Spuitwerkzaamheden	Artikel 64 (lid 2)
Stichting Colland Arbeidsmarktbeleid	Artikel 61, 61A, 63, 69

T		
Tijdvak Cao		Artikel 78
Toeslag		
Bijzondere werkzaamheden		Artikel 34
Werkkleding en veiligheidsmiddelen		Artikel 39
Vakantie		Artikel 44
Vervanging		Artikel 21A (lid 7)
Toetreders		Artikel 5A
Beloning		Artikel 23 (lid 2)
Toolbox-meetings		Artikel 29
Arbeidstijd		Artikel 14 (lid 1e)
Tussentijdse wijzigingen		Artikel 76
U		
Uitvoerders		Artikel 3
Uitzendbureau en uitzendkrachten		Artikel 4
Keten van elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten		Artikel 8 (lid 2)
Uurloon		Artikel 1A
Overwerk		Artikel 33 (lid 1)
UWV		Bijlage X
Loondoorbetaling		Bijlage II
V		
Vakantie		
Arbeidsongeschiktheid		Artikel 48
Bedrijfssluiting		Artikel 47 (lid 6)
Loon		Artikel 43
Oudere werknemers		Artikel 61, 61A, 63
Vakantiedagen		Artikel 42, 47
Vakantierechten		Artikel 45
Vakantietoeslag		Artikel 44
Vakantiewerker		Artikel 22 (lid 8)
Vakopleiding		Artikel 26
Voorwaarden loonbetaling		Artikel 27
Vakorganisatie		
Adressen		Bijlage IX
Bezoek vergadering		Artikel 50
Scholingsverlof		Artikel 50
Vast dienstverband		Artikel 7
Veiligheidsmiddelen		Artikel 39

Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners	Bijlage IX
Vergoedingen	
Bereikbaarheidsvergoeding	Artikel 34A
Maaltijdvergoeding	Artikel 40
Reiskostenvergoeding	Artikel 38
Reistijdenvergoeding	Artikel 37
Verhuizing	Artikel 49 (lid 1a 4 ^e)
Reiskosten	Artikel 38 (lid 3)
Verlof	
Adoptieverlof	Artikel 52, Bijlage V
Calamiteitenverlof	Artikel 49
Kort verzuimverlof	Artikel 49, 50
Kortdurend zorgverlof	Artikel 54, Bijlage V
Kraamverlof	Artikel 53, Bijlage V
Langdurig zorgverlof	Artikel 54, Bijlage V
Ouderschapsverlof	Artikel 55, Bijlage V
Zwangerschaps- en bevallingsverlof	Artikel 51, Bijlage V
Vakantie	Artikel 42 e.v.
Verrekening arbeidsuren einde dienstbetrekking	Artikel 41
Vervroegde uittreding	Bijlage III
Regeling vrijwillig vervroegd uittreden	Artikel 68
W	
Wederindienstneming	Artikel 9
Weersomstandigheden	Artikel 11
Werken bij derden	Artikel 10
Werkgevers	Artikel 1A
Werkings sfeer	Artikel 1
Werkkleding	Artikel 39
Werknemers	Artikel 1A
Arbeidsgehandicapte	Artikel 30
Afroepkrachten	Artikel 7
Beloning bijzondere categorieën werknemers	Artikel 23
Gelegenheidswerker	Artikel 5
Jeugdige	Artikel 2, 24
Oudere	Artikel 2
Toetreders	Artikel 5A
Uitzendkracht	Artikel 4
Vakantiewerker	Artikel 22 (lid 8)
Vakvolwassen	Artikel 2

Werkoverleg	Artikel 29
Arbeidstijd	Artikel 14 (lid 1e)
Werkzaamheden in akkoord	Artikel 35
Bijzondere werkzaamheden	Artikel 34 (lid 1)
Wet Arbeid en Zorg	Bijlage V
Wetsartikelen BW, BBA, Arbeidstijdenwet	Bijlage IV
WIA	Artikel 30, 56
Heffingsgrondslag	Artikel 72
Loondoorbetalingsverplichtingen	Bijlage II
WW oudere werknemers	Bijlage III
WAO oudere werknemers	Bijlage III
Z	
Ziekte	Artikel 58
Collectief fonds	Bijlage III
Controlevoorschriften & Ziekmelding	Artikel 57
Ziekmelding	Artikel 57
Betalingsverplichtingen werkgever arbeidsongeschiktheid	Artikel 58, Bijlage II
Regresrecht	Artikel 58
Verzuimbegeleiding	Artikel 59
Opbouw vakantiedagen	Artikel 48
Zorgverlof	Artikel 54, Bijlage V
Zwangerschaps- en bevallingsverlof	Artikel 51, Bijlage V

